

TREŚĆ REGULAMINÓW EGZAMINÓW

EGZAMINY PSÓW TOWARZYSZĄCYCH (skrót)

WYKAZ ĆWICZEŃ WCHODZĄCYCH W SKŁAD REGULAMINÓW PSA TOWARZYSZĄCEGO, PSA TOWARZYSZĄCO-TROPIĄCEGO I i II STOPNIA, ORAZ ZAWODÓW PSÓW TOWARZYSZĄCYCH

1. ĆWICZENIA WCHODZĄCE W SKŁAD REGULAMINU PSA TOWARZYSZĄCEGO „PT”

Wykaz ćwiczeń		Maksymalna ilość punktów
1.	Chodzenie przy nodze przewodnika na smyczy	20
2.	Chodzenie przy nodze przewodnika bez smyczy (luzem)	40
3.	Pozostawanie w poz. “siad” i przywołanie “do mnie”, i “do nogi”	20
4.	A p o r t o w a n i e własnego przedmiotu	30
5.	“Siad” w marszu	15
6.	“Waruj” w marszu z przywołaniem	15
7.	Bieganie psa na komendę i przywołanie do nogi na rozkaz	30
8.	Badanie uzębienia psa	10
9.	Pozostawanie w pozycji “siad”	10
10.	Pozostawanie w pozycji “waruj”	10
O G Ó Ł E M punktów:		200

Punktacja

Ocena doskonała	192 – 200
Ocena bardzo dobra	180 – 191
Ocena dobra	160 – 179
Ocena dostateczna	140 – 159
Ocena niedostateczna	0 – 139

2. ĆWICZENIA WCHODZĄCE W SKŁAD REGULAMINU PSA TOWARZYSZĄCO-TROPIĄCEGO I – STOPNIA „PTT-I”

Ćwiczenia próby	Maksymalna ilość pkt
A. PRACA WĘCHOWA	
1. Ślad własny 20 min, dług. 450 kroków, 2 załamania, 3 przedmioty	75
2. Rozpoznawanie przedmiotów o woni własnej, spośród obcych	15
3. Szukanie i aportowanie zguby własnej	10
Razem konkurencja A	100
B. POSŁUSZEŃSTWO	
1. Chodzenie przy nodze bez smyczy	20
2. Aportowanie	20
3. Siad w marszu	20
4. Waruj w marszu z przywołaniem “do mnie”	20

5. Zostawanie bez przewodnika w pozycji "waruj" 5 min.	20
Razem w konkurencja B	100
Ogółem punktów w konkurencjach AB	200

Punktacja

Ocena doskonała	192 – 200
Ocena bardzo dobra	180 – 191
Ocena dobra	160 – 179
Ocena dostateczna	140 – 159
Ocena niedostateczna	0 – 139

UWAGA: Do zdania egzaminu pies musi uzyskać minimum 70 pkt. w każdej z konkurencji – A i B.

3. ĆWICZENIA WCHODZĄCE W SKŁAD REGULAMINU PSA TOWARZYSZĄCO-TROPIĄCEGO II – STOPNIA „PTT-II”

Ćwiczenia, próby	Maksymalna ilość pkt
A. PRACA WĘCHOWA	
1. Ślad obcy, 60 minut, długość 900 kroków, 4 załamania, 4 przedmioty, 2 kąty ostre, ślad zwodniczy 15 min. na ostatniej prostej	100
Razem konkurencja A	100
B. POSŁUSZEŃSTWO	
1. Rewirowanie za przedmiotem o woni własnej	30
2. Chodzenie przy nodze bez smyczy	10
3. Wykonywanie komend na odległość (przyjmowanie pozycji siad i waruj w czasie biegania luzem w dowolnej kolejności)	30
4. Zostawanie w pozycji "siad" i "waruj" w marszu i powrót do psa	20
5. Pozostawanie w pozycji "waruj" na 40 kroków	10
Razem w konkurencja B	100
Ogółem punktów w konkurencjach AB	200

Punktacja

Ocena doskonała	192 – 200
Ocena bardzo dobra	180 – 191
Ocena dobra	160 – 179
Ocena dostateczna	140 – 159
Ocena niedostateczna	0 – 139

UWAGA: Do zdania egzaminu pies musi uzyskać minimum 70 pkt. w każdej z konkurencji – A i B.

3. ĆWICZENIA WCHODZĄCE W SKŁAD REGULAMINU ZAWODÓW PSÓW TOWARZYSZĄCYCH (program Mistrzostw Polski PT)

Ćwiczenia, próby	Maksymalna ilość pkt
1. Chodzenie psa bez smyczy przy nodze przewodnika	30
2. Pozostanie w poz. siad i przywołanie do mnie i do nogi	15
3. Aportowanie drewnianego	30
4. Rozpoznanie własnego aportu spośród obcych i przyniesienie	30

5. Wykonywanie zmian pozycji „waruj, siad, stój” na odległość	15
6. „Bieganie” na komendę i przywołanie do nogi	20
7. Pozostawanie w marszu w poz. siad, stój, waruj i przywoływanie do nogi przewodnika na rozkaz słowny lub optyczny	30
8. Dawanie głosu	10
9. Pozostawanie psa w pozycji siad przy próbach odwracania uwagi	10
10. Pozostawanie psa w pozycji waruj przy próbach odwracania uwagi	10
Razem	200

Punktacja

ocena doskonała	192-200
ocena bardzo dobra	180-191
ocena dobra	160-179
ocena dostateczna	140-159
ocena niedostateczna	0-139

SZCZEGÓŁOWY OPIS ĆWICZEŃ ORAZ SPOSÓB PRZEPROWADZANIA EGZAMINÓW I ZAWODÓW DOSTĘPNY JEST W REGULAMINACH, KTÓRE MOŻNA NABYĆ W ODDZIAŁACH ZWIĄZKU KYNOLOGICZNEGO W POLSCE.

Podstawowe zasady przeprowadzania ćwiczeń z posłuszeństwa na egzaminach PT

Ćwiczenia z posłuszeństwa mają na celu zaprezentowanie w jakim stopniu pies podporządkowuje się przewodnikowi.

Do ćwiczeń z posłuszeństwa przystępuje jednocześnie dwóch przewodników. Trzymając psy luźno na smyczy zatrzymują się przed sędzią (psy powinny usiąść przy nodze swoich przewodników). Kolejno podają swoje imię, nazwisko, nazwę psa (imię i przydomek) oraz zgłaszają gotowość do przystąpienia do ćwiczeń.

Po zameldowaniu się przewodników sędzia przeprowadza próbę zachowania psa i przeprowadza identyfikację psa (sprawdza tatuaż, względnie nr chipu). Dotknąć psa sędzia może po uzyskaniu zgody przewodnika. Psy, które nie przejdą pomyślnie próby zachowania są wykluczane z dalszych części egzaminu. Jeżeli pies, nawet po przejściu próby zachowania, w trakcie dalszych ćwiczeń wykaże wady charakteru, to sędzia ma prawo wykluczyć go z dalszego udziału w egzaminie.

Po przeprowadzeniu próby zachowania, sędzia wskazuje jednemu z przewodników miejsce, w którym pies będzie wykonywał ćwiczenia pozostawania.

W czasie egzaminu pies powinien mieć na szyi tylko luźny pojedynczy łańcuszek. Nie może mieć na szyi kolczatki nawet odwróconej na zewnątrz, ani obroży z paska. W ćwiczeniach wykonywanych bez smyczy pies nie może występować bez obroży. W ćwiczeniu „Chodzenie przy nodze na smyczy” smycz powinna być trzymana przez przewodnika tylko lewą ręką.

Możliwe jest prowadzenie psa po prawej stronie przewodnika, a nie po lewej, tak jak jest to w opisie ćwiczeń, o ile przewodnik widzi taką konieczność. Opis ćwiczeń należy wówczas traktować jak w lustrzanym odbiciu. W ćwiczeniach bez smyczy, smycz powinna być przewieszona przez lewe ramię na prawy bok lub schowana do kieszeni. Przewodnik musi w stanie w każdej chwili zapiąć psa na smycz.

Każde ćwiczenie zaczyna się i kończy zatrzymaniem przewodnika w tzw. postawie wyjściowej z psem siedzącym przy nodze. Jeżeli przewodnik zatrzymuje się, pies musi usiąść szybko, bez komendy przy nodze. Na egzaminie PT wolno dać komendę „siad”. Nie dotyczy to jednak przychodzenia do nogi.

Po zakończeniu ćwiczenia wolno pochwalić psa. Po pochwaleniu należy przed rozpoczęciem następnego odczekać minimum 3 sekundy i przyjąć postawę wyjściową od nowa. Dawanie komend „*równaj, noga*” dozwolone jest przy ruszaniu z miejsca, zmianie tempa lub kierunku ruchu oraz przywoływaniu do nogi. Używanie podwójnych komend (np. słownych i optycznych), powtarzanie ich wielokrotnie i stosowanie dopingiu (pobudzanie psa) karane jest stratą punktów. Jeżeli pies wykonuje ćwiczenia zostawania, przewodnik powinien stać w postawie zasadniczej.

Przychodzenie do nogi przewodnika pies może wykonywać na dwa sposoby:

1. Obchodząc przewodnika naokoło
2. Obracając się przed przewodnikiem i siadając bezpośrednio przy nodze.

Zwrot w tył przewodnik może wykonywać przez lewe ramię lub prawe ramię. Przy wykonywaniu zwrotu przez lewe ramię pies może obejść przewodnika naokoło, lub pozostawać podczas zwrotu przewodnika cały czas przy jego lewej nodze obracając się jak gdyby „wokół własnej osi”.

Dojść do pozostającego psa przewodnik może obchodząc go naokoło lub bezpośrednio do prawego boku psa. Pies warujący lub stojący powinien pozostać w tej pozycji po dojściu przewodnika, aż do usłyszenia komendy „*siad*”.

Przywołanie psa do nogi po komendzie *biegaj* może nastąpić, gdy przewodnik stoi lub idzie. Idący przewodnik zatrzymuje się po dojściu psa do nogi. Pies powinien wówczas usiąść; na egzaminie PT wolno dać komendę „*siad*”. Komendę przywołującą można połączyć z imieniem psa.

Aportowanie: Pozytywna ocena aportowania uzależniona jest od stopnia egzaminu (patrz opisy szczegółowe ćwiczeń).

Przedmiotem do aportowania jest (jeżeli regulamin nie dopuszcza użycia przedmiotu własnego) „*koziółek*” drewniany – klocek z przewężeniem w środku – powszechnie dostępny w handlu. Na zawodach PT *koziółek* dostarczany jest przez organizatora imprezy jeden dla wszystkich uczestników. Do rozpoznawania przedmiotów przewodnik używa własnego *koziółka* podkładanego wśród analogicznych dostarczonych przez organizatora

.Aport powinien być rzucony na odległość około 10 kroków, ok. 10 metrów – nie dalej ani bliżej. Po odebraniu aportu przewodnik powinien trzymać go w prawej ręce opuszczonej w dół.

Komendy: Są nimi pojedyncze słowa używane stale takie same dla tych samych czynności. Podane w regulaminach komendy są przykładami, które można zastąpić innymi słowami.

Po zakończeniu ćwiczeń przewodnicy odmeldowują się u sędziego. Sędzia omawia wykonanie i przyznaje ocenę, po czym przewodnicy schodzą z placu ćwiczeń.

Sposób przeprowadzenia próby zachowania psa

Kontrolę przeprowadza sędzia po zameldowaniu się przewodników na miejscu egzaminu. Pies jest na luźnej smyczy tak, aby mógł normalnie się poruszać i zachowywać. Do każdego psa sędzia podchodzi normalnym krokiem. Należy zaniechać wszelkich zachowań drażniących, czy też podniecających psa. Dotknięcie psa przez sędziego możliwe jest po uprzednim zapytaniu przewodnika. Pies podczas zbliżania się sędziego, przy bezpośrednim kontakcie z nim oraz przy kontroli tatuażu musi zachowywać się spokojnie. Tatuaż psa pokazuje przewodnik.

Ocena:

1. Pozytywne zachowanie :
Pies jest pewny siebie, mający poczucie bezpieczeństwa, uważny, pełen temperamentu, naturalny, swobodny.
2. Dopuszczalne zachowanie:
Pies jest nieco niespokojny, przesadnie podniecony, lekko zaniepokojony. Tak zachowujące się psy mogą zostać dopuszczone do egzaminu, jednak w jego toku muszą być uważnie obserwowane.
3. Negatywne zachowanie:
Pies jest niepewny, lękliwy, kąśliwy, bardzo agresywny. Psy tak zachowujące się nie mogą być dopuszczone do egzaminu.

EGZAMINY-ZAWODY OBEDIENCE (fragmenty)

regulaminy obowiązujące w Polsce: klasa 0,1,2; regulamin międzynarodowy FCI- klasa 3

Postanowienia ogólne

W zawodach z Obedience mogą brać udział wszystkie psy, zarówno z rodowodem jak i bez. Suki w cieczce występują na końcu. Zdanie egzaminu Obedience nie daje prawa do wystawiania psa w klasie użytkowej.

Punktacja

Najmniejszą jednostką punktacji jest 0,5 punktu.

Współczynnik trudności:

Każde ćwiczenie jest oceniane przez sędziego w skali 0-5; 5,5; 6; 6,5; 7; 7,5;...10pkt. Sędzia przyznaje punkty za ćwiczenie, sekretarz notuje je i otrzymany wynik mnoży przez współczynnik trudności, co daje wynik ostateczny. Np. w ćwiczeniu o wsp. trudności 3 pies uzyskał od sędziego 7,5 pkt, czyli za ćwiczenie otrzymuje: $7.5 \times 3 = 22,5$ pkt. Pozwala to oceniać wszystkie ćwiczenia w ten sam sposób, a wynik punktowy zależy od trudności określanej mnożnikiem. Ocena niedostateczna to 0 - 5,0 pkt, 0 pkt jest za całkowite niewykonanie podstawowych elementów ćwiczenia, co ujęte jest w opisach ćwiczeń.

Oceny :

Oceny za całość występu jak i za poszczególne ćwiczenia mają odzwierciedlenie w ilości uzyskanych punktów i kształtują się następująco: ocena doskonała 80,0 - 100% punktów możliwych do zdobycia, ocena bardzo dobra: 70,0 - 79,5 % pkt, ocena dobra 60,0 - 69,5 % pkt, ocena dostateczna 50,5 - 59,5 % pkt.

Klasy :

Egzaminy - zawody przeprowadzane są w klasach o rosnącym stopniu trudności i wymagań. Klasy objęte regulaminem krajowym : klasa 0,kl. 1, kl. 2, oraz klasa wg regulaminu międzynarodowego FCI określana jako „klasa 3”. Starty trzeba rozpoczynać od klasy 0, awans - (prawo startu) do klasy 1 daje uzyskanie 1 oceny doskonałej w kl. 0; awans do klasy 2 i 3 daje uzyskanie 2 ocen doskonałych, od 2 różnych sędziów w klasach o stopień niższych. Możliwość awansu dotyczy tylko tego samego psa z tym samym przewodnikiem. Nie wolno startować w 2 klasach jednego dnia.

Kary

< Załatwianie przez psa potrzeb fizjologicznych na ringu : 40 pkt karnych ogólnie i nie zaliczenie wykonywanego ćwiczenia.

< Sędzia może przerwać wykonywanie programu, gdy pies jest w złej formie fizycznej, bezustannie szczeka lub jest całkowicie poza kontrolą przewodnika.

< Dyskwalifikację powodują: agresja wobec ludzi lub psów, nie powrót do przewodnika po wyłamaniu się na terenie egzaminu i po trzykrotnym zawołaniu, względnie samowolne opuszczenie terenu egz.

< Obniżenia oceny dokonywane są przez sędziego na podstawie zaleceń regulaminu i w innych przypadkach według własnej opinii. Decyzje sędziego są niepodważalne i ostateczne.

Wykazy ćwiczeń w poszczególnych klasach

Klasa 0

Ćwiczenie	współ- czynnik	Ocena maksymalna
1. STOSUNEK DO OTOCZENIA - SOCJALIZACJA	1	10
2. WARUJ/SIAD-ZOSTAŃ (indywidualnie, 1 min)	2	20
3. CHODZENIE PRZY NODZE NA SMYCZY	2	20
4. PRZYWOŁANIE	2	20
5. SKOK PRZEZ PRZESZKODĘ	1	10
6. ZMIANY POZYCJI (SIAD, WARUJ)	2	20
Razem maksymalnie:		100

Minimum 80% 80 -100,0

Doskonała

Minimum 70% 70 - 79,5

Bardzo dobra

Minimum 60% 60 - 69,5

Dobra

Minimum 50% 50,5-59,5

Dostateczna

Klasa 1

Ćwiczenie	współ- czynnik	Ocena maksymalna
1. STOSUNEK DO OTOCZENIA - SOCJALIZACJA	1	10
2. WARUJ-ZOSTAŃ (indywidualnie, 2 min)	2	20
3. CHODZENIE PRZY NODZE NA SMYCZY	1	10
4. CHODZENIE PRZY NODZE BEZ SMYCZY	2	20
5. STÓJ PODCZAS MARSZU	2	20
6. PRZYWOŁANIE	2	20
7. NAPRZÓD I WARUJ W KWADRACIE	2	20
8. APORT	2	20
9. SKOK PRZEZ PRZESZKODĘ	1	10
10. WYSZUKIWANIE przewodnika spośród obcych	2	20
11. ZMIANY POZYCJI NA ODLEGŁOŚĆ (SIAD, WARUJ)	2	20
12. WRAŻENIE OGÓLNE	1	10
Razem maksymalnie:		200

Minimum 80%	160-200,0	Doskonała
Minimum 70%	140-159,5	Bardzo dobra
Minimum 60%	120- 139,5	Dobra
Minimum 50%	100- 119,5	Dostateczna

Klasa 2

Ćwiczenie	współ- czynnik	Ocena maksymalna
1. SIAD-ZOSTAŃ w grupie (1 min)	2	20
2. WARUJ-ZOSTAŃ w grupie (3 min)	2	20
3. CHODZENIE PRZY NODZE bez smyczy	2	20
4. STÓJ, SIAD podczas marszu	3	30
5. PRZYWOŁANIE z ZATRZYMANIEM WARUJ	3	30
6. NAPRZÓD z ZATRZYMANIEM i WARUJ W KWADRACIE	3	30
7. APORT kierunkowy (2 koziołki)	3	30
8. SKOK przez przeszkodę z APORTEM drewnianego koziołka	2	20
9. WYSZUKIWANIE przedmiotu przewodnika spośród obcych	2	20
10. ZMIANY POZYCJI na odległość (SIAD, STÓJ, WARUJ)	2	20
11 .WRAŻENIE OGÓLNE	1	10
Razem maksymalnie:		250

Minimum 80%	200-250,0	Doskonała
Minimum 70%	175-199,5	Bardzo dobra
Minimum 60%	150-174,5	Dobra
Minimum 50%	125- 149,5	Dostateczna

Zasady ogólne

Przewodnik jest zobowiązany do wykonywania wszelkich poleceń sędziego. Tym niemniej przewodnik całkowicie odpowiada za swojego psa i dostosowuje się do poleceń na własne ryzyko. Wprowadza on psa na smyczy, którą odpina na znak sędziego, oddaje komisarzowi ringu i odbiera po zakończeniu programu, względnie przewiesza ją przez lewe ramię na prawo w dół, o ile będzie mu ona potrzebna przy jakimś ćwiczeniu (w kl. 0 i 1). Dozwolone są następujące rodzaje obroży: w klasie 0 - gładkie obroże skórzane, nylonowe, parciane lub łańcuszek w wyższych klasach tylko pojedynczy, luźny łańcuszek. Obroże typu kolczatka są zabronione.

Przewodnikowi nie wolno w żaden sposób nagrodzić psa podczas wykonywania ćwiczeń; posiadanie przy sobie zabawek lub smakołyków prowadzi do dyskwalifikacji. Dopuszczalne jest krótkie pogłaskanie lub pochwalenie psa, gdy sędzia zasygnalizuje zakończenie ćwiczenia. Karanie psa jest niedozwolone.

KOMENDAMI są krótkie słowa- polecenia, które muszą być stosowane zawsze takie same do analogicznych ćwiczeń. W opisach ćwiczeń podane są przykłady komend, które mogą mieć inne brzmienie. Przeciąganie słowa komendy traktowane jest jak komenda dodatkowa.

Każde ćwiczenie rozpoczyna się i kończy postawą wyjściową, którą jest SIAD przy lewej nodze prosto stojącego przewodnika. Pozycja wyjściowa psa STÓJ jest dozwolona, ale musi być wykonywana konsekwentnie i zgłoszona sędziemu przed rozpoczęciem programu. Danie komendy SIAD przy zatrzymaniu traktowane jest jako komenda dodatkowa, tak jak każde niewykonanie pozycji STÓJ po zaanonsowaniu powoduje stratę -0.5 punktu.

Prowadzenie psa przy prawej nodze jest dopuszczalne w przypadku, gdy przewodnik widzi taką konieczność. Wszystkie opisy należy wówczas interpretować jak w lustrzanym odbiciu.

Odchodząc od psa, który ma zostać, wolno dać komendę „do zostania” n.p. ZOSTAŃ, względnie powtórzyć komendę określającą pozycję n.p. ‘SIAD’.

Przewodnik powinien używać komend słownych lub znaków optycznych. Niektóre komendy słowne mogą być wzmacniane niewielkim gestem dłonią (patrz opis ćwiczeń).

Nie ma ograniczeń wiekowych przy startach w zawodach obediencji w klasach 0, 1 i 2. Nie ma ograniczeń w ilości startów w klasie, do której jest się uprawnionym.

Wysokość przeszkody nie może być obniżona przez sędziego nawet w wyjątkowych przypadkach. Zwroty w tył należy demonstrować po minięciu krańcowego oznacznika (pachołka) trasy, nie obchodząc go.

Po powrocie do zostającego psa, który leży (lub stoi), pies nie powinien zmienić samodzielnie pozycji do postawy wyjściowej bez komendy, którą daje się po 2 - 3 sekundach dla zaakcentowania tego. Podobnie, gdy pies przybiegnie i usiądzie przed przewodnikiem, komendę do nogi daje się z po 2-3 sek. Tak samo należy postąpić po odebraniu aportu gdy pies oddaje go przed przewodnikiem. Odebrany aport przewodnik przekłada do prawej ręki i trzyma spokojnie opuszczony w dół, aż do zakończenia ćwiczenia. W obrębie terenu na którym układa się przedmioty do wyszukiwania nie mogą znajdować się inne przedmioty odwracające uwagę psa. Przewodnik może dotknąć przedmiot do wyszukiwania jedynie czystą, gołą ręką i schować go do czystej pustej kieszeni. Regulamin nie przewiduje możliwości powtarzania ćwiczeń.

Obowiązki osób obsługujących egzamin

1. Komisarz ringu przekazuje przewodnikowi wszystkie polecenia sędziego, umieszcza przedmioty w miejscach wskazanych przez sędziego, nadzoruje prawidłowy przebieg ćwiczeń informując sędziego o wszelkich nieprawidłowościach.

2. Sekretarz notuje oceny i uwagi sędziego i podlicza punktację.

3. Kierownik egzaminu odpowiada za prawidłową organizację, zgodną z obowiązującymi regulaminami i zasadami.

SZCZEGÓŁOWY OPIS ĆWICZEŃ ORAZ SPOSÓB PRZEPROWADZANIA EGZAMINÓW I ZAWODÓW DOSTĘPNY JEST W REGULAMINACH, KTÓRE MOŻNA NABYĆ W ODDZIAŁACH ZWIĄZKU KYNOLÓGICZNEGO W POLSCE.

załącznik :

Międzynarodowy Regulamin Obediencji FCI – regulamin imprezy na której przyznaje się wniosek na Międzynarodowego Championa Obediencji – CACIOB

OGÓLNY REGULAMIN UDZIAŁU W ZAWODACH OBEDIENCE (FCI) Z PRYZNANIEM CACIOB

(Międzynarodowy Regulamin Zawodów pod patronatem FCI, na których przyznaje się wnioski na Międzynarodowego Championa Obedience)

SPIS TRESCI

- I Zasady uczestnictwa, organizacji i sędziowania**
- II Uzgodnienia praktyczne – materiały**
- III Nagrody**
- IV Zasady ogólne i zalecenia wykonania i oceny ćwiczeń.**
- V Ćwiczenia w zawodach międzynarodowych Obedience : wykonanie i sędziowanie**
- VI Rysunki wyjaśniające**
- VII Organizacja i sędziowanie mistrzostw świata i Europy w Obedience FCI**

Obedience (OB) ma na celu nauczanie psa współpracy z przewodnikiem i pozostawania pod jego kontrolą. Należy zwrócić specjalną uwagę na doskonałą relację między psem i przewodnikiem oraz posłuszeństwo psa, nawet jeżeli ten znajduje się w znacznej odległości od przewodnika. Relacja między przewodnikiem i psem powinna być dobra.

I ZASADY UCZESTNICTWA , ORGANIZACJI I SĘDZIOWANIA

1. Kryteria udziału w zawodach międzynarodowych Obedience

Żeby brać udział w zawodach międzynarodowych Obedience, w mistrzostwach świata lub Europy pies powinien mieć minimum 15 miesięcy i być wpisany do księgi rodowodowej uznanej przez FCI

Do każdego kraju należy uznanie krajowych kategorii i warunków, które pies powinien spełnić żeby móc konkurować w zawodach międzynarodowych. Jednakże, żeby brać udział w zawodach międzynarodowych, pies powinien przynajmniej raz zaliczyć najwyższy w swoim kraju stopień Obedience.

W wypadku organizowania zawodów w ramach wystawy psów, pies żeby móc startować w zawodach Obedience, nie musi w niej uczestniczyć.

Psy dotknięte chorobami zakaźnymi, *ankylostome (zesztywnienie stawów)*, świerzbem lub zarobaczone, jak i psy agresywne, niewidome lub głuche nie mogą brać udziału w zawodach Obedience
Psy z kłopotliwymi uszami lub ogonem mogą brać udział w zawodach w zależności od przepisów obowiązujących w kraju pochodzenia psa jak i miejsca rozgrywania zawodów.

Suki w cieczce mogą brać udział w zawodach startując na końcu. Powinny przebywać poza terenem zawodów, na który mogą wejść dopiero gdy wszystkie psy zakończyły swoje programy.

Suki są wykluczone z zawodów jeżeli oszczeniły się nie dłużej niż przed ośmioma tygodniami lub mają się oszczeniwać nie dłużej niż za cztery tygodnie. W razie wątpliwości sędzia zbada sukę poza ringiem przed rozpoczęciem zawodów.

2. Kryteria wybieralności sędziego w zawodach międzynarodowych

Sędzia zawodów Obedience powinien być zatwierdzony przez macierzystą krajową organizację kynologiczną.

Sędzia nie może oceniać przewodnika, który jest członkiem jego rodziny ani psa, który jest jego własnością lub własnością członka jego rodziny lub jego bliskich jak dzieci, rodzice, dziadkowie, wnuki, bracia, siostry lub członkowie rodziny współmałżonka. Jednakowoż nie powinni oceniać również osób z nim współżyjących ani mieszkających pod jednym dachem.

Pies nie może brać udziału w zawodach jeżeli pochodzi z hodowli sędziego, był przez niego trenowany lub mieszka z nim pod jednym dachem co najmniej od roku

3. Komisarz zawodów (mistrzostw)

Jeżeli ćwiczenia są oceniane przez dwóch lub więcej sędziów, liczba komisarzy powinna być identyczna jak liczba sędziów, tak żeby każdy ring dysponował co najmniej jednym komisarzem ringowym

4. Zarządzanie zawodami

Zawody odbywają się pod kierunkiem sędziego i komisarza zawodów

Wszystkie incydenty nieprzewidziane obecnym regulaminem podlegają ocenie sędziego i to on podejmuje decyzję o postępowaniu.

5. Obowiązki przewodnika

Obowiązki przewodnika rozpoczynają się z chwilą jego wejścia na teren, na którym odbywają się zawody i kończą w momencie wręczenia nagród. Przewodnicy powinni respektować i przestrzegać zasad oraz poleceń. Powinni się zachowywać nienagannie i być odpowiednio ubrani.

Jeżeli przewodnik nie przestrzega regulaminu lub zachowuje się nieodpowiednio, może być przez sędziego wykluczony z zawodów.

Przewodnik powinien zgłosić się na ringu na 30 minut przed rozpoczęciem się zawodów.

Karanie psów jest zabronione. Kolczatki lub obroże elektryczne, jak i inne narzędzia lub środki korekcyjne są zabronione.

Podczas ćwiczeń i między nimi pies powinien znajdować się po lewej stronie przewodnika. Jeżeli ze względu na handicap lub inną przyczynę natury fizycznej jest to niemożliwe, pies może znajdować się po prawej stronie.

Przewodnik lub szef ekipy przed zawodami powinien to ustalić z sędzią.

Wszyscy sędziowie powinni być o tym poinformowani i ewentualny wpływ na sędziowanie powinien być omówiony ze wszystkimi. To ustępstwo powinno być uzasadnione i nie powinno przeszkadzać innym psom i zawodnikom.

Np. w czasie ćwiczenia 1 i 2, jeżeli zawodnik porusza się na wózku, powinien zajmować pozycję na końcu szeregu, tak żeby żaden pies nie musiał go wymijać.

6. Zachowanie psa / dyskwalifikacja

Pies, który w obojętnie którym momencie, nawet po zakończeniu swojego programu, ugryzie, usiłuje ugryźć, zaatakować lub spróbuje zaatakować człowieka lub innego psa jest wykluczony z zawodów. Traci wszystkie punkty nawet jeżeli zakończył już swój występ. W czasie zawodów dwudniowych dyskwalifikacja obejmuje również drugi

dzień. Incydent jest wpisany do książeczki startów, a raport zostanie wysłany zarówno do macierzystej organizacji kynologicznej jak i do organizacji kynologicznej kraju organizującego zawody.

7. Inne Zarządzenia

Przewodnik nie ma prawa wejść na ring po jego przygotowaniu lub w czasie przygotowywania chyba, że został do tego upoważniony przez komisarza szefa.

W ćwiczeniach grupowych (1 i 2) liczba psów w grupie jest od 3 do 6 max . Jeżeli liczba uczestników nie jest podzielna przez 6, dwie grupy mogą liczyć po 7 psów.

II UZGODNIENIA PRAKTYCZNE - MATERIAŁY

Przebieg zawodów, liczba uczestników, wymiary ringu i materiały do przygotowania

1. Przebieg zawodów

Na mistrzostwach świata i Europy jak i na wszystkich zawodach międzynarodowych, sędzia po konsultacji z organizatorami ma prawo zdecydować w jakiej kolejności będą wykonywane ćwiczenia i jak będą zgrupowane. Ta kolejność powinna być jednakowa dla wszystkich zawodników.

2. Liczba zawodników

Zaleca się sędziowanie nie więcej niż 4 psów na godzinę (plus minus) i nie więcej niż 25 dziennie. Jeżeli jest więcej sędziów, każdy sędziuje wszystkie psy wykonujące oceniane przez niego ćwiczenia.

3. Wymiary ringu

Wymiary ringu w zawodach odbywających się na zewnątrz powinny wynosić przynajmniej 20m x 30m. W wypadku zawodów na zewnątrz lepiej jest przewidzieć ring 25m x 40m. Ringi mogą być mniejsze jeżeli ćwiczenia są rozłożone na dwa lub więcej ringów i ćwiczenia wymagające mniejszej powierzchni są zgrupowane na jednym ringu. Ring powinien być czytelnie wydzielony. Do sędziego należy ocena czy ring ma dostateczne wymiary.

4. Przewidziane materiały

Na Komitecie organizacyjnym spoczywa odpowiedzialność udostępnienia regulaminu i poleceń do wglądu na terenie zawodów.

Przeszkoda pełna szerokości ok. 1m i o wysokości od 10cm do 1m (regulowana co 10cm – ćwiczenie 8). W przeciwieństwie do przeszkód używanych w agility przeszkoda nie powinna mieć bocznych odkosów.

Do dyspozycji powinna być dostarczona odpowiednia ilość tablic i pachołków. Wysokość tablic i pachołków powinna być ok. 15 cm

Powinny być używane tablice z punktami otrzymanymi przez psa.

Powinny być dostarczone kartki czerwone i żółte, pozwalające sędziemu na udzielenie ostrzeżenia (żółta) lub dyskwalifikację (czerwona)

Reglamentowane przedmioty zapewnione przez organizatorów:

- Trzy komplety koziółków drewnianych różnej wielkości i wagi odpowiedniej do wielkości ras (małe, średnie, duże). Każdy komplet zawiera trzy koziółki tej samej wielkości. Maksymalna waga największego koziółka wynosi około 450 g (ćwiczenie 7).
- Koziółki metalowe trzech wielkości o maksymalnej wadze 200 g dla największego. Wielkość koziółków powinna być dostosowana do wielkości ras. Jednak przewodnik ma prawo wyboru koziółka, który mu odpowiada (ćwiczenie 8)
- Przedmioty drewniane około 2cm x 2cm x 10cm. Liczba przedmiotów równa jest sześć razy liczbie psów biorących udział w ćwiczeniu (ćwiczenie 9)

III NAGRODY

Na wstążki i rozetki przyznawane w Obedience polecamy używanie kolorów czarny/czerwony/żółty. Każdy nagrodzony pies otrzymuje wstążkę czarną, czerwoną lub żółtą.

Wstążka czerwona jest przeznaczona dla zdobywcy 1 nagrody (Doskonała) : 256-320 pkt

Wstążka niebieska jest przeznaczona dla zdobywcy 2 nagrody (Bardzo dobra):224-poniżej 256pkt

Wstążka żółta jest przeznaczona dla zdobywcy 3 nagrody (Dobra) : 192-poniżej 224 pkt

Organizator może używać innych kolorów zgodnie z tradycjami narodowymi.

Jeżeli dwa psy lub więcej zakończą zawody z tą samą ilością punktów, należy zsumować punkty z ćwiczeń 3, 5 i 6. Jeżeli w dalszym ciągu mamy równą ilość punktów, te 3 ćwiczenia powinny być wykonane ponownie.

Nagroda lub rozeta powinna być przyznana każdemu psu, który w danym dniu otrzyma tytuł Międzynarodowego Championa Obedience. Jednakże w rozetkach mogą się pojawiać inne tradycyjnie używane w *Mistrzostwach (Championatach)* kolory jak czerwony i zielony ; np. rozetka klasyczna z szarfami zielonymi i mniejsze zawierające kolory Obedience, czarny -czerwony-żółty

Wniosek na championa międzynarodowego Obedience (CACIOB) - Certificat d'aptitude au championnat international d'Obédience (CACIOB)

Zwycięzca (pod warunkiem posiadania dwóch jąder, o ile jest to samiec) otrzymuje CACIOB jeżeli uzyska 1 lokatę, a drugi najlepszy pies (pod tym samym warunkiem) otrzymuje rezerwy CACIOB. W miarę możliwości w rozetce powinny być zachowane kolory Obedience (czarny – czerwony - żółty) i powinien na niej znajdować się napis « Międzynarodowy Champion Obedience »

Nagroda lub rozeta powinna być przyznana każdemu psu, który uzyskał CACIOB, jak i temu, który uzyskał rezerwy CACIOB. W miarę możliwości powinny być zachowane kolory Obedience (czarny – czerwony - żółty) do którego należy dorzucić kolor CACIOB (biały) lub kolor rezerwowego CACIOB (pomarańczowy). Np. rozetka « klasyczna » i *szarfa* biała (pomarańczowa) i mniejsze rozetki zawierające kolory Obedience (czarny – żółty - czerwony). Napisy CACIOB i Rezerwy CACIOB powinny być widoczne.

Międzynarodowy Champion Obedience

Żeby otrzymać tytuł Międzynarodowego Championa Obedience, pies powinien uzyskać 2 CACIOB, w dwóch różnych krajach oraz otrzymać minimum ocenę 'Bardzo Dobra' (lub lepiej), w wieku minimum 15 miesięcy na wystawie pod patronatem FCI. Między dwoma certyfikatami musi upłynąć minimum rok i 1 dzień

IV ZASADY OGÓLNE I ZALECENIA WYKONANIA I OCENY ĆWICZEŃ

Z wyjątkiem specjalnych zaleceń dotyczących poszczególnych ćwiczeń, ogólne zasady i zalecenia odnoszą się do wszystkich ćwiczeń

Punktacja

W ocenie ćwiczeń obedience przyznawane są następujące punkty:

0 - 5 - 5,5 - 6 - 6,5 - 7 - 7,5 - 8 - 8,5 - 9 - 9,5 - 10.

Dyskwalifikacja Powoduje zakończenie programu i utratę wszelkich punktów. Pies nie ma prawa dokończenia pozostałych ćwiczeń programu

Nie zaliczenie ćwiczenia powoduje utratę punktów z danego ćwiczenia ale pies może dokończyć wykonywanie pozostałych ćwiczeń.

Żółta kartka oznacza ostrzeżenie. Ostrzeżenie może być udzielone przez sędziego w zależności od zachowania się przewodnika lub psa. Dwa ostrzeżenia (żółte kartki) powodują dyskwalifikację psa.

Czerwona kartka oznacza dyskwalifikację.

Wykonanie ćwiczeń

- Sędzia ustala kolejność wykonywania ćwiczeń; kolejność ta musi być zachowana przez wszystkich zawodników
- Ćwiczenia rozpoczynają się i kończą z psem znajdującym się przy nodze przewodnika. W pozycji 'przy nodze' (zasadniczej) pies siedzi po lewej stronie przewodnika.
- Między ćwiczeniami pies powinien znajdować się po lewej stronie przewodnika. Opuszczenie ringu przez psa w czasie lub między ćwiczeniami powoduje dyskwalifikację.
- Przewodnik powinien zostawić smycz poza ringiem lub na stoliku komisarza. Odnosi się to do wszystkich ćwiczeń
- Wszystkie ćwiczenia rozpoczynają się w momencie, kiedy komisarz ustawi zawodnika w prawidłowej pozycji wyjściowej i po potwierdzeniu zawodnika o gotowości do wykonania ćwiczenia. Wszystkie ćwiczenia kończą się wraz z wypowiedzeniem przez komisarza szefa 'ćwiczenie zakończone'
- Zabronione jest wskazanie miejsca lub wysłanie do niego psa przed lub w trakcie ćwiczenia (z wyjątkiem, kiedy ćwiczenie na to pozwala). Nie respektowanie tej zasady powoduje uznanie przez sędziego ćwiczenia za nie zaliczone.
- Komendy podane w regulaminie są komendami zalecanymi. Inne słowa mogą być używane pod warunkiem, że będą wystarczająco krótkie.
- Na terenie ringu zabronione jest używanie smakołyków lub przedmiotów używanych do zabawy jak np. piłeczki. Jeżeli sędzia zauważy, że przewodnik posiada je podczas gdy jest na ringu, powoduje dyskwalifikację zawodnika.
- Zawodnik podczas ćwiczenia nie ma prawa dotykać psa, głaskać go lub używać innej formy zachęty. Nie respektowanie tych zaleceń powoduje nie zaliczenie ćwiczenia. Dyskretne zachęty (jak 'brawo', lub przyjacielskie poklepanie) są dozwolone po zakończeniu ćwiczenia. Jeżeli przewodnik motywuje psa w sposób przesadny, entuzjastyczny, egzaltowany, bawi się z nim lub jeżeli pies skacze mu w ramiona, przechodzi między nogami itd. otrzymuje od sędziego ostrzeżenie w postaci żółtej kartki. W przypadku powtórzenia się incydentu sędzia daje kartkę czerwoną i pies jest zdyskwalifikowany.
- Sędzia ma prawo zakończyć wykonywanie ćwiczenia jeżeli pies jest widocznie niezdolny do jego wykonania. Ćwiczenie jest traktowane jako nie zaliczone
- Sędzia powinien zabronić psu kontynuowania zawodów, gdy ten nie jest w stanie ćwiczyć lub przeszkadza, ciągle szczekając lub skomląc. Jeżeli pies szczeka lub skomli, sędzia może dać pierwsze ostrzeżenie (żółta kartka). Jeżeli pies nie przestanie sędzia go dyskwalifikuje (czerwona kartka) Te reguły stosują się również jeżeli pies stale przeszkadza szczekając lub skomląc pomiędzy ćwiczeniami.
- Jeżeli pies opuści przewodnika w trakcie wykonywania ćwiczenia, przerwie wykonywanie go lub wymknie się spod kontroli przewodnik może go przywołać bez ruszenia się z miejsca, tylko jeden raz. Jeżeli pies przyjdzie do przewodnika po pierwszej wydanej komendzie, sędzia daje żółtą kartkę, ćwiczenie jest nie zaliczone ale pies i zawodnik mogą kontynuować i przejść do następnego ćwiczenia. Jeżeli pies wymknie się spod kontroli po raz drugi sędzia ogłasza dyskwalifikację. Jeżeli pies nie przyjdzie do przewodnika po pierwszym przywołaniu, jest dyskwalifikowany.
- Podczas ćwiczenia przywołania (ćwiczenie 5), pies może podejść i przyjąć pozycję przed przewodnikiem. Następnie, po komendzie przewodnika (po uzyskaniu pozwolenia komisarza), pies powinien szybko przyjść do nogi pozostając jak najbliżej przewodnika.
- We wszystkich ćwiczeniach aportowych (ćwiczenie 7, 8 i 9), pies może przyjąć pozycję przed przewodnikiem i oddać przedmiot po komendzie przewodnika (po otrzymaniu pozwolenia komisarza szefa). Następnie, na komendę przewodnika (po otrzymaniu pozwolenia komisarza szefa), pies powinien szybko przyjść do nogi pozostając cały czas jak najbliżej przewodnika.
- Podczas ćwiczeń przywołania i aportu sędzia nie musi być poinformowany o sposobie w jaki sposób ćwiczenie będzie wykonane (określenie czy pozycja do nogi będzie wykonywana bezpośrednio czy po przyjęciu przez psa pozycji przed przewodnikiem). Jeżeli ćwiczenie jest doskonale wykonane, sędzia może przyznać max punktów bez brania pod uwagę w jaki sposób ćwiczenie było realizowane.

- W ćwiczeniach, w których są dozwolone komendy słowne lub znaki optyczne, przewodnik powinien poinformować sędziego, przed rozpoczęciem ćwiczenia, o swoim zamiarze użycia znaków. Nie jest to niezbędne jeżeli są dozwolone zarówno komendy głosowe jak i znaki optyczne.

Sędziowanie

- Sędziowanie ćwiczenia rozpoczyna się w chwili potwierdzenia zawodnika o gotowości poprzez odpowiedź na pytanie komisarza szefa 'czy jesteś gotowy?' Sędziowanie kończy się z chwilą, gdy komisarz powie 'ćwiczenie skończone'
- Wszystkie dodatkowe komendy, komendy podwójne, instrukcje podane gestami itd. powinny być karane. Zasada ogólna jest, że gdy przewodnik wydaje komendę po raz drugi, odejmowane są 2 punkty, podczas gdy trzecia komenda powoduje nie zaliczenie ćwiczenia (lub jego części)
- Pies, który szczeka, nawet okazjonalnie, podczas wykonywania ćwiczenia powinien być ukarany. Sędzia nie powinien przyznać mu więcej niż 7 punktów w wypadku szczekania okazjonalnego i jeżeli pies szczeka ciągle lub intensywnie ćwiczenie jest nie zaliczone. Jeżeli szczekanie pojawia się w trakcie kolejnych ćwiczeń, pies jest dyskwalifikowany. Dotyczy to również psa, który skomli.
- Jeżeli przewodnik opuści swoje miejsce w momencie wydawania komendy, ćwiczenie jest nie zaliczone.
- Jeżeli na początku ćwiczenia pies wyprzedzi komendę wydaną przez przewodnika, nie pozostając prawidłowo przy nodze (w pozycji zasadniczej, sędzia może przyznać maksimum 8 punktów
- Jeżeli pies opuści przewodnika po rozpoczęciu ćwiczenia, ale zanim przewodnik wyda pierwszą komendę, ćwiczenie jest nie zaliczone. Nie ma możliwości przywołania psa
- Jeżeli pies załatwi się podczas lub między ćwiczeniami jest dyskwalifikowany

V ĆWICZENIA W MIĘDZYNARODOWYCH ZAWODACH OBEDIENCE

Zasady i polecenia wykonania i sędziowania ćwiczeń

Cwiczenie 1 : SIAD ZOSTAŃ W GRUPIE (2mn)

Komendy : « Siad » « Zostań »

Wykonanie : psy siedzą przy nodze, w rzędzie, w odległości około 3m jeden od drugiego. Na polecenie, przewodnicy odchodzą na 2 minuty do miejsca poza polem widzenia psów. Po upływie tych dwóch minut, przewodnicy są proszeni o powrót na ring i zatrzymanie się w pozycji stój. Następnie proszeni są o udanie się w kierunku swoich psów i pozostanie przy ich boku (pies jest w pozycji "noga").

Każda grupa powinna składać się z minimum 3 a max 6 psów.

Wytyczne :

Pies, który się podniesie, położy lub przeczołga na odległość większą niż jego długość otrzymuje notę 0. Każde poruszenie powoduje obniżenie wyniku. Jeżeli pies zaszczeka 1-2 razy, zostaną mu zdjęte 1-2 punkty, jeżeli szczeka podczas większej części ćwiczenia, ćwiczenie jest nie zaliczone (0 punktów). Jeżeli pies jest niespokojny, przenosi ciężar ciała z jednej strony na drugą, powinien być ukarany. Pies może rozglądać się wokół siebie. Jednak nie może stwarzać wrażenia niepewności lub niepokoju. Jeżeli pies się położy lub wstanie po upływie dwóch minut, kiedy więc przewodnik znajduje się ponownie na ringu, nie może otrzymać więcej niż 5 punktów. Jeżeli pies wstanie i podejście do innego psa, ryzykując spowodowanie ewentualnego „spięcia psów”, ćwiczenie powinno być przerwane i następnie powtórzone z wyłączeniem psa, który popełnił błąd.

Zaleca się, aby teren znajdujący się naprzeciwko psów poza ringiem był dostępny wyłącznie dla obsługi zawodów. W wypadku Mistrzostw Świata i Europy przepis ten jest obowiązkowy.

Współczynnik : 3

Max ilość punktów : 30

Ćwiczenie 2 : WARUJ ZOSTAŃ W GRUPIE (4mn)

Komendy : « Waruj », « Zostań », « Siad »

Wykonanie : psy siedzą przy nodze, w rzędzie, w odległości około 3m jeden od drugiego. Po kolei każdy pies otrzymuje komendę waruj. Komenda waruj jako pierwsza jest wydawana psu, który w momencie wchodzenia na ring, znajduje się najbardziej na lewo, a jako ostatnia psu, który znajduje się najbardziej na prawo. Komenda siad jest wydawana w odwrotnej kolejności. Rozpoczyna pies siedzący najbardziej na prawo, tak, że pies, który zawarował pierwszy, siada ostatni. Komendy są wykonywane na polecenie komisarza. Zawodnicy odchodzą jednocześnie na okres 4 min do miejsca poza zasięgiem wzroku psów. Psy w tym czasie mają warować i są poddawane rozproszeniom, jak np. slalom między nimi obcej osoby. Po upływie 4 minut przewodnicy wracają do psów i stają w odległości ok. 3m za nimi. Następnie na polecenie podchodzą do psów (z boku) i jeden po drugim wydają psom komendy przyjęcia pozycji zasadniczej. Każda grupa powinna składać się z minimum 3 i max 6 psów

Wytyczne : pies, który wstanie lub usiądzie podczas gdy zawodnicy są poza polem widzenia, który przeczołga się o więcej niż swoją długość nie zalicza ćwiczenia (0 pkt). Wszystkie jego poruszenia powodują obniżenie oceny. Jeżeli pies zaszczeka 1-2 razy, zostaną mu odjęte 1-2 punkty, jeżeli szczeka podczas większej części ćwiczenia, ćwiczenie jest nie zaliczone (0 punktów). Jeżeli pies jest niespokojny, przenosi ciężar ciała z jednej strony na drugą, powinien być ukarany. Pies może rozglądać się wokół siebie oraz może wykazać zainteresowanie hałasami i rozproszeniami poza ringiem. Jednak nie może stwarzać wrażenia niepewności lub niepokoju. Jeżeli pies wstanie i podejdzie do innego psa, ryzykując spowodowanie ewentualnego „spięcia psów”, ćwiczenie powinno być przerwane i następnie powtórzone z wyłączeniem psa, który popełnił błąd.

Pies który leży na boku nie może otrzymać więcej niż 7 punktów.

Jeżeli pies usiądzie lub wstanie po upływie czterech minut, to znaczy jeżeli przewodnik znajduje się z powrotem na ringu nie może otrzymać więcej niż 5 punktów

Zaleca się, aby teren znajdujący się naprzeciwko psów poza ringiem, był dostępny wyłącznie dla obsługi zawodów. W wypadku mistrzostw Świata i Europy przepis ten jest obowiązkowy.

Współczynnik : 2

Max ilość punktów : 20

Ćwiczenie 3 : CHODZENIE PRZY NODZE

Komenda : « Noga »

Wykonanie : Chodzenie przy nodze odbywa się w różnych tempach i zawiera zmiany kierunku, zakręty i zwroty. Pies bez smyczy powinien podążać za przewodnikiem spontanicznie, idąc równoległe po jego lewej stronie, z łopatką na wysokości kolana przewodnika. Przewodnik w czasie ćwiczenia powinien poruszać rękami w sposób naturalny.

Chodzenie przy nodze wykonywane jest w tempie normalnym, wolnym i szybkim i zawiera zakręty, zwroty oraz zatrzymania. Przewodnik może wybrać wykonanie zwrotu w lewo lub w prawo. « Zwrot niemiecki » jest dopuszczalny, tzn. że pies może obejść przewodnika z prawej strony pozostając cały czas w kontakcie z nim. Pies musi wykonywać to ćwiczenie również podczas gdy przewodnik wykonuje dwa lub trzy kroki w różnych kierunkach, zatrzymaniu, w czasie wykonywania zakrętów i zwrotów również w miejscu.

Podczas tego samego testu lub zawodów wszystkie psy wykonują chodzenie przy nodze według tego samego schematu.

Komenda « noga » może być dana przy każdym ruszeniu, podczas gdy przewodnik zmienia prędkość, wykonuje 2 lub 3 kroki w różnych kierunkach rozpoczynając z pozycji stojącej oraz podczas wykonywania zakrętów i zwrotów również z pozycji stojącej. Gdy przewodnik zatrzymuje się pies powinien przyjąć « pozycję zasadniczą » bezzwłocznie i bez komendy.

Wytyczne : Pies, który oddali się od przewodnika lub podąża za nim w odległości większej niż pół metra podczas większej części ćwiczenia, nie zalicza go. Jeżeli pies porusza się wolno może otrzymać najwyżej 6-7 punktów. Brak kontaktu i komendy dodatkowej są uważane jako błędy. Pozycja wyjściowa pod nieprawidłowym kątem (nie równoległa do przewodnika) pociąga stratę 2 punktów.

Współczynnik : 3

Max ilość punktów : 30

Ćwiczenie4 : STÓJ,SIAD I WARUJ PODCZAS MARSZU

Komendy : "Stój", "Siad", "Waruj", "Noga" (4 razy)

Wykonanie : Ćwiczenie jest wykonywane w marszu (w kierunku odwrotnym do wskazówek zegara) po kwadracie 8m x 8m ; skręty w każdym narożniku wykonywane są więc w lewo. W czasie ćwiczenia, na komendę przewodnika (który otrzymuje polecenie od komisarza szefa), pies powinien przyjąć pozycję "Stój", "Siad", "Waruj". Kwadrat jest wyznaczony przez pachołki umieszczone w każdym jego rogu.

Marsz rozpoczyna się w połowie jednego z boków kwadratu (pierwszego boku). Gdy przewodnik z psem są mniej więcej w połowie drugiego boku na polecenie komisarza przewodnik daje psu komendę « stój » i kontynuuje swój marsz wkoło kwadratu. Po dojściu do psa daje komendę « noga » i kontynuuje marsz. Ćwiczenie jest kontynuowane w ten sposób, że przewodnik daje komendę siad w połowie trzeciego boku i waruj w połowie czwartego. Ćwiczenie kończy się kiedy przewodnik i pies dotrą do punktu startu.

Podczas wszystkich wymaganych pozycji pies powinien znajdować się w linii równoległej do wyobraźalnej linii kwadratu w odległości ok. 50 cm od niej (biorąc pod uwagę wielkość psa). Zakręty powinny być zaznaczone pod kątem 90° i nie powinny być zaokrąglone.

Wytyczne : jeżeli pies zatrzyma się w nieprawidłowej pozycji (np. « siad » zamiast « waruj »), nie może otrzymać więcej niż 7 punktów. Jeżeli pies w ogóle nie wykona pozycji (w ogóle się nie zatrzyma), nie może otrzymać więcej niż 6 punktów. Żeby otrzymać punkty w zadanej pozycji, pies po wydaniu komendy nie może się przemieścić na odległość większą niż jego długość oraz powinien wykonać komendę, zanim przewodnik nie minie następnego pachołka. Co znaczy, że pies może otrzymać punkty jeżeli wykonał co najmniej dwie pozycje. Podczas oceny, sędzia powinien również zwrócić uwagę na pracę psa przy nodze. Błędami są: powolny ruch, niedokładne chodzenie przy nodze oraz nie respektowanie pachołków podczas marszu (ścinanie zakrętów)

Współczynnik : 3

Max ilość punktów : 30

Ćwiczenie 5 : PRZYWOŁANIE Z ZATRZYMANIEM STÓJ I WARUJ

Komendy "Waruj" , "Zostań" , "Do mnie" (3 razy) , "Stój" , "Waruj" LUB znaki optyczne.

Wykonanie : Pies przyjmuje pozycję waruj, a przewodnik oddala się na odległość około 30 do 35 m w podanym kierunku. Na pozwolenie komisarza szefa przewodnik przywołuje psa. Po pokonaniu przez psa około jednej trzeciej dystansu, przewodnik zatrzymuje go w pozycji stój. Na następne pozwolenie komisarza, przewodnik ponownie przywołuje psa i po pokonaniu przez niego około dwóch trzecich zatrzymuje go w pozycji waruj. Po drugim zatrzymaniu, na polecenie komisarza przewodnik przywołuje psa do nogi. Komisarz sygnalizuje przewodnikowi wyłącznie przywołanie psa. Przewodnik daje psu komendę zatrzymującą przy jednym z 4 pachołków. Mogą być używane zarówno komendy głosowe i sygnały optyczne (nigdy jednocześnie) w ten sposób, że jedna komenda może być używana do jednej pozycji, inna do drugiej. Przy przywołaniu można użyć imienia psa, ale imię i komenda powinny być wypowiedziane w ten sposób, żeby nie stwarzać wrażenia dwóch różnych komend.

Wytyczne : ważne jest, żeby pies reagował spontanicznie na komendy przywołania. Pies powinien poruszać się z odpowiednią prędkością, utrzymywać stałe tempo i poruszać się co najmniej szybkim klusem. Powolny ruch jest traktowany jako błąd. Sędzia przy ocenie prędkości powinien brać pod uwagę rasę psa. Pies powinien zatrzymać się natychmiast po usłyszeniu komendy. Przy ocenie zatrzymania sędzia powinien brać pod uwagę prędkość psa. Może wykazać pewną tolerancję przy ocenie psów bardzo szybkich, ale nie przy ocenie psów wolnych. Żeby otrzymać maksymalną ilość punktów podczas zatrzymania, od momentu wydania komendy do momentu zatrzymania pies nie może się przemieścić o więcej niż swoją długość. Żeby otrzymać punkty podczas zatrzymania, pies nie powinien się przemieścić na odległość większą niż trzy jego długości. Jeżeli wydane są więcej niż trzy komendy przywołania najlepsza ocena jaką pies może otrzymać jest 6. Trzecie przywołanie z tej samej pozycji powoduje nie zaliczenie ćwiczenia.

Jeżeli pies opuści jedną pozycję (nie zatrzyma się w dozwolonych granicach), nie może otrzymać więcej niż 6 punktów. Jeżeli pies nie spróbuje zatrzymania przy którejś pozycji nie może otrzymać więcej niż 5 punktów. Jeżeli pies nie zatrzyma się w żadnej z dwóch pozycji lub wykona je w odwrotnej kolejności, ćwiczenie jest nie zaliczone. Jeżeli pies raz zatrzyma się w nieprawidłowej pozycji, nie może otrzymać więcej niż 7 punktów. Jeżeli pies usiądzie lub wstanie przed pierwszą komendą przywołania nie może otrzymać więcej niż 7 punktów. Jeżeli pies się przemieści przed pierwszą komendą przywołania, na odległość większą niż jego długość, ćwiczenie jest nie zaliczone.

Współczynnik : 4

Max ilość punktów : 40

Ćwiczenie 6 : WYŚLANIE NAPRZÓD

Komendy : "Naprzód" , "Stój" , "Lewa/prawa" , i/lub znak ręką, (« Stop »),
"Waruj" , "Do nogi".

Wykonanie : pies jest wysłany do pachołka (małego, najlepiej w kształcie półkuli) na odległość około 10 m od punktu startu i zatrzymany przy nim komendą. Pies powinien przyjąć pozycję « stój » i całkowicie znaleźć się w okręgu o promieniu 2m wokół pachołka. Po około 3 sekundach, przewodnik otrzymuje polecenie wysłania psa do kwadratu o wymiarach 3m x 3m znajdującego się w odległości około 25 m od punktu startu. Ten kwadrat powinien się znajdować w odległości około 3 do 5 m od granicy ringu i powinien być ograniczony przez widoczną linię (np. namalowana kredą lub szeroką taśmą samoprzylepną) łączącą po stronie zewnętrznej 4 pachołki umieszczone w 4 rogach. Po osiągnięciu przez psa kwadratu, przewodnik daje mu komendę waruj. Na polecenie komisarza, przewodnik udaje się do psa. W odległości około 2m od psa, komisarz szef poleca przewodnikowi zakreślić po raz pierwszy i po około 10 m po raz drugi w kierunku punktu startu. Po następnych 10 m przewodnik, na polecenie komisarza przywołuje psa do nogi cały czas kontynuując marsz.

Pies powinien biec w linii prostej do pachołka i do kwadratu, do którego powinien wejść od strony frontowej. Kąt utworzony między punktem startu, środkowym pachołkiem i środkiem kwadratu powinien wynosić 90°

Patrz rysunek w rozdziale VI

Wytyczne : Należy zwrócić szczególną uwagę na ochotę z jaką pies wykonuje polecenia i komendy, jego ruch i na to czy porusza się po liniach prostych.. Żeby otrzymać 10 punktów, przewodnik nie może w ćwiczeniu użyć więcej niż 6 komend, szósta komenda jest komendą zatrzymania w kwadracie. Pies powinien wykonywać wszystkie komendy (np. komendę « stój » w kwadracie). Alternatywą jest użycie wyłącznie komendy « waruj », w momencie wejścia psa do kwadratu i co za tym idzie użycia tylko 5 komend

Pies który pracuje samodzielnie jest karany.. Oznacza to np. że komenda « stój » przy pachołku lub « waruj » w kwadracie musi być wydana. Jeżeli przewodnik wydając komendy przemieszcza się (w obojętnie którą stronę) ćwiczenie będzie traktowane jako niezaliczone (0 punktów). Jeżeli przewodnik używa przesadnych gestów pies nie może otrzymać więcej niż 8 punktów. Pies, zanim zostanie wysłany do kwadratu, powinien mieć cztery łapy wewnątrz okręgu. Pies, który usiądzie lub się położy przy pachołku nie może otrzymać więcej niż 8 punktów. Pies, który usiądzie lub się położy poza okręgiem nie zalicza ćwiczenia. Po położeniu się psa nie może być już wydana żadna komenda kierująca psem. Żeby otrzymać punkty pies musi cały (z wyjątkiem ogona) znajdować się wewnątrz kwadratu.

Ćwiczenie jest nie zaliczone jeżeli przed drugim skreśleniem przewodnika, pies podniesie się, żeby usiąść lub wstać. Pies nie może otrzymać więcej niż 5 punktów jeżeli się podniesie (żeby usiąść lub wstać) po drugim zakreśleniu ale przed komendą przywołania. Jeżeli pies przesuwają się w kwadracie bez podniesienia się, nie może otrzymać więcej niż 7 punktów. Jeżeli przesunie się poza bok kwadratu, zanim zostanie przywołany, ćwiczenie jest nie zaliczone. Jeżeli pies porusza się bardzo wolno nie może otrzymać więcej niż 6 punktów.

Każda powtórzona komenda przywołania, zatrzymania lub przyjęcia pozycji « waruj » jest karana (2 punkty za komendę). Pies również nie zalicza ćwiczenia jeżeli jedna z tych komend musi być powtórzona po raz trzeci. Punkty karne za komendy wskazujące kierunek zależą od ich natężenia oraz od tego jak pies na nie reaguje.

Zabronione jest, na linii startu, pokazywanie psu jednego lub drugiego kierunku lub pokazywanie mu kwadratu na początku ćwiczenia. Niezastosowanie się do tych zaleceń powoduje nie zaliczenie ćwiczenia

Współczynnik : 4

Max ilość punktów : 40

ćwiczenie 7 : APORT KIERUNKOWY

Komendy : "Naprzód", "Stój", "Lewa/prawa", i/lub sygnały optyczne, "Aport",
« Daj »

Wykonanie : trzy drewniane koziołki tej samej wielkości są umieszczone w rzędzie około 5 m jeden od drugiego, tak aby były doskonale widoczne. Punkt startowy znajduje się około 20 m od środkowego koziołka. Pies jest wysłany do pachołka umieszczonego w odległości około 10 m od punktu startu i zatrzymany komendą w odległości około 2m od niego. Po około 3 sekundach, przewodnik otrzymuje polecenie wysłania psa do wylosowanego koziołka – lewego lub prawego, który powinien być przyniesiony i oddany prawidłowo. Po wylosowaniu koziołka który powinien być przyniesiony (koziołek środkowy nigdy nie jest losowany) komisarz szef umieszcza wszystkie trzy koziołki. Koziołek wyznaczony przez losowanie - lewy lub prawy – zawsze jest umieszczany jako pierwszy. Podczas przygotowań przewodnik i pies stoją na linii wyjściowej, na przeciwko środkowego koziołka w odległości około 20 m. Do dyspozycji powinny być trzy komplety koziołków (max 450g)

odpowiednie dla różnych ras. Wielkość koziółka powinna być proporcjonalna do wielkości psa. Przewodnik jednakże może wybrać koziółki które mu odpowiadają.

Wytyczne : należy zwrócić uwagę na: ochotę psa do wykonywania poleceń i komend wskazujących kierunek , ruch i na to czy pies wybrał najkrótszą drogę do właściwego koziółka.

Fakt pokazania psu właściwego kierunku jest oceniany jak dotknięcie psa i powoduje nie zaliczenie ćwiczenia.

Żeby otrzymać punkty, pies powinien przyjąć przy pachołku pozycję stój w okręgu o promieniu 2m. Pies, który położy się lub usiądzie przy pachołku nie może otrzymać więcej niż 8 punktów.

Fakt podgryzania lub gryzienia koziółka powoduje, że pies nie może otrzymać więcej niż 7 punktów. Nadmierne podgryzanie lub zniszczenie koziółka powoduje nie zaliczenie ćwiczenia (0 punktów). Jednak pies nie powinien być karany jeżeli podgryzie koziółek celem poprawienia chwytu. Ćwiczenie jest nie zaliczone (0 punktów) jeżeli pies przyniesie niewłaściwy koziółek.

Upuszczenie koziółka

Jeżeli pies upuści koziółek i podniesie go bez polecenia przewodnika, nie może otrzymać więcej niż 7 punktów.

Jeżeli konieczna jest komenda, pies nie może otrzymać więcej niż 5 punktów. Jeżeli pies upuści koziółek przy boku przewodnika i kiedy ten podejmie go bez zrobienia kroku, pies może otrzymać 5 punktów.

Punkty karne za komendy wskazujące kierunek zależą od ich natężenia oraz od tego jak pies na nie reaguje. Kary za każde inne komendy dodatkowe powinny być w zgodzie z ogólnymi zasadami oraz z ćwiczeniem 6.

Współczynnik : 3

Max ilość punktów : 30

Ćwiczenie 8 : SKOK PRZEZ PRZESZKODĘ Z APORTEM METALOWYM

Komendy : « Hop », « Aport » i « Daj ».

Wykonanie : przewodnik, z psem przy nodze staje w odległości około 3m od przeszkody. Wyrzuca nad przeszkodą metalowy koziółek. Na polecenie, przewodnik wydaje psu komendę skoku przez przeszkodę, podjęcia koziółka i powrotu z nim nad przeszkodą. Powinny być dostępne trzy koziółki metalowe, o różnej wadze i wielkości, dostosowane do wielkości psów. Maksymalna waga największego nie powinna przekraczać około 200g. Jednak bez względu na rasę, do przewodnika należy decyzja wyboru koziółka.

Przeszkoda powinna mieć szerokość 1m a jej wysokość powinna być mniej więcej równa wysokości psa w kłębie, zaokrąglonej do najbliższej dziesiątki. Nie może nigdy być wyższa niż 1m.

Wytyczne : Komenda aport nie powinna być wydana po rozpoczęciu przez psa skoku. Jeżeli pies dotknie w czasie skoku przeszkody (nawet lekko), nie może uzyskać więcej niż 8 punktów. Jeżeli pies podeprze się o przeszkodę lub jeżeli nie wykona skoku z koziółkiem, ćwiczenie jest nie zaliczone

Upuszczenie koziółka

Jeżeli pies upuści koziółek i podniesie go bez polecenia przez przewodnika, nie może otrzymać więcej niż 7 punktów. Jeżeli konieczna jest komenda, pies nie może otrzymać więcej niż 5 punktów. Jeżeli pies upuści koziółek przy boku przewodnika i kiedy ten podejmie go bez zrobienia kroku, pies może otrzymać 5 punktów.

Fakt podgryzania lub gryzienia koziółka powoduje, że pies nie może otrzymać więcej niż 7 punktów. Nadmierne podgryzanie lub zniszczenie koziółka powoduje nie zaliczenie ćwiczenia (0 punktów). Jednak pies nie powinien być karany jeżeli podgryzie koziółek celem poprawienia chwytu.

Współczynnik : 3

Max ilość punktów : 30

Ćwiczenie 9 : APORT WĘCHOWY

Komendy : « Szukaj/Aport », « Daj »

Wykonanie : przed rozpoczęciem tego ćwiczenia komisarz szef wręcza przewodnikowi drewniany przedmiot (10cmx2cmx2cm), na którym ten pisze swój numer startowy. Przewodnik może trzymać w ręku przedmiot przez około 5 sekund. Do tego momentu pies nie może ani dotykać ani obwąchiwać przedmiotu. Następnie komisarz prosi przewodnika o odwrócenie się i oddanie mu przedmiotu. Do przewodnika należy decyzja czy pies będzie mógł lub nie widzieć rozkładanie przedmiotów. Komisarz kładzie na ziemi, bez dotykania przedmiot należący do przewodnika oraz 5 innych podobnych przedmiotów, które odpowiednio rozkłada rękami. Przedmioty są rozmieszczane na okręgu lub w poziomym rzędzie w odległości około 25 cm jeden od drugiego.

Komisarz następnie prosi przewodnika o odwrócenie się wysłanie psa po oznaczony przedmiot. Pies powinien odnaleźć przedmiot przewodnika , przynieść go i oddać przewodnikowi zgodnie z ogólnymi wytycznymi

Przedmioty powinny być ułożone w ten sam sposób dla wszystkich zawodników, jednakże położenie przedmiotu przewodnika może być zmienne. W wypadku ułożenia poziomego, przedmiot przewodnika nie powinien wyodrębniać się z linii.

Pies może pracować przez około 30 sekund pod warunkiem, że pracuje intensywnie i w dobrym kierunku. Dla każdego zawodnika należy użyć 6 nowych przedmiotów.

Wytyczne : należy zwrócić uwagę na ochotę psa do pracy i jego prędkość. Ćwiczenie będzie nie zaliczone jeżeli pies obwącha lub dotknie przedmiotu zanim ten nie zostanie przekazany komisarzowi, jeżeli będzie wydana komenda gdy pies znajduje się w pobliżu przedmiotów lub jeżeli pies wybierze niewłaściwy przedmiot.

Fakt podgryzania lub gryzienia przedmiotu powoduje, że pies nie może otrzymać więcej niż 7 punktów. Nadmierne podgryzanie powoduje, że pies nie może otrzymać więcej niż 5 punktów. Jeżeli podgryza bardzo intensywnie lub zniszczy przedmiot ćwiczenie jest traktowane jako nie zaliczone (0 punktów). Jednak pojedyncze podgryzienie celem poprawienia chwytu nie powinno być karane.

Upuszczenie koziołka

Jeżeli pies upuści koziołek i podniesie go bez polecenia przez przewodnika, nie może otrzymać więcej niż 7 punktów. Jeżeli konieczna jest komenda, pies nie może otrzymać więcej niż 5 punktów. Jeżeli pies upuści koziołek przy boku przewodnika i kiedy ten podejmie go bez zrobienia kroku, pies może otrzymać 5 punktów.

Współczynnik : 3

Max ilość punktów : 30

Ćwiczenie 10 : ZMIANY POZYCJI NA ODLEGŁOŚĆ

Komendy « Waruj », « Zostań », « Siad », « Stój » i/lub znaki optyczne.

Wykonanie : Pies waruje w określonym miejscu. Na polecenie przewodnik odchodzi i zajmuje pozycję w odległości około 15m. Pies powinien zmienić pozycję 6 razy (stój/siad/waruj) i pozostać na miejscu. Kolejność wykonywania pozycji może być zmienna ale powinna być jednakowa dla wszystkich zawodników. Pies powinien przyjąć każdą pozycję 2 razy a ostatnia komenda ma być « waruj ». Komisarz szef pokazuje przewodnikowi przy pomocy tablic kolejność wykonania komend. Komisarz szef nie powinien widzieć psa w momencie pokazywania pozycji do wykonania. Komendy powinny być wydawane co 3 sekundy. Przewodnik może wydawać komendy głosowe lub używać sygnałów optycznych, które muszą być krótkie. Inaczej, komenda głosowa i znak optyczny muszą być używane jednocześnie. Dwa pachołki wyznaczają wyobraźną linię przed lub za psem.

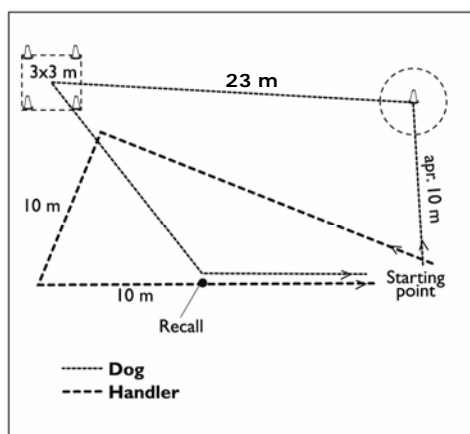
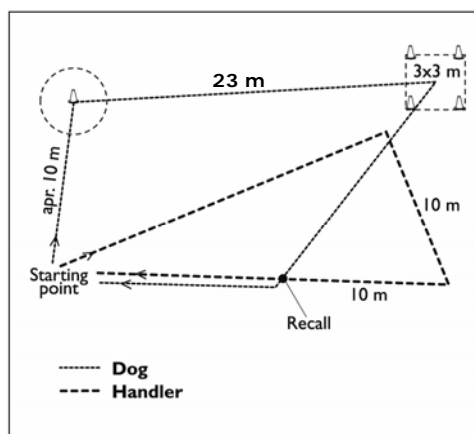
Wytyczne : sędzia przywiązuje wagę do ruchu psa, prędkości z jaką zmienia pozycję, czystość przyjmowanych pozycji i zachowanie psa. Żeby otrzymać punkty, pies nie powinien się przemieścić, w stosunku do swojej pozycji wyjściowej, na odległość nie większą niż jego długość i to nie zależnie od kierunku. Przesunięcia do przodu i do tyłu kumulują się. Jeżeli pies nie wykona jednej pozycji nie może otrzymać więcej niż 7 punktów. W każdym razie ćwiczenie jest nie zaliczone jeżeli pies przeskoczy jedną pozycję przyjmując bez komendy od razu następną. Jeżeli pies usiądzie zanim przewodnik do niego dojdzie nie może otrzymać więcej niż 8 punktów. Zbyt częste komendy głosowe przewodnika i jeżeli przesadne lub ciągłe znaki optyczne są karane.

Współczynnik : 4

Max ilość punktów: 40

VI RYSUNKI WYJAŚNIAJĄCE

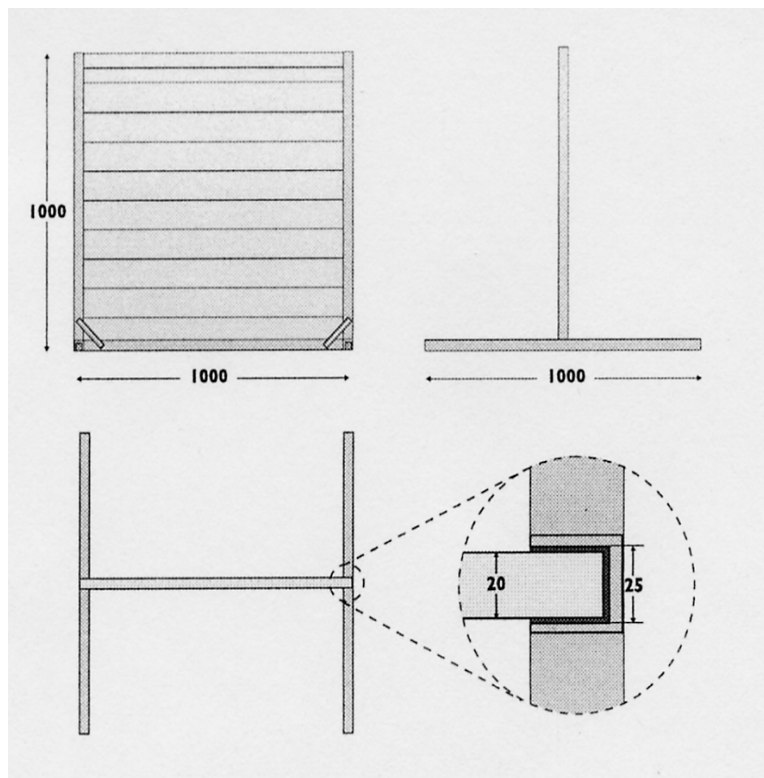
ćwiczenie 6 - Wysłanie naprzód ze wskazaniem kierunku, warowanie i przywołanie
(dog = pies) (handler =przewodnik)

Dane liczbowe podane są w przybliżeniu. Odległość między punktem startu i środkiem kwadratu jest 25m, a między pachołkiem a środkiem kwadratu 23m. Kąt utworzony przez punkt startu, środkowy pachołek i środek kwadratu powinien wynosić 90°

ĆWICZENIE 8 – Aport przedmiotu metalowego przez pionową przeszkodę

Zalecenia w budowie przeszkody

VII ORGANIZACJA I SĘDZIOWANIE MISTRZOSTW ŚWIATA I EUROPY W OBEDIENCE FCI

Przy organizacji międzynarodowych zawodów Obiedience powinny być przestrzegane Regulaminy i Wytyczne. W wypadku niezgodności z decyzją sędziego podczas mistrzostw Europy lub świata, każda decyzja podjęta przez sędziego oceniającego psy jest definitywna i niepodważalna.

1. Mistrzostwa coroczne

Mistrzostwa Obiedience FCI europejskie i światowe są organizowane corocznie. Zaleca się organizowanie tych zawodów w ramach wystawy Sekcji Europejskiej lub Światowej. Jeżeli wystawa Światowa odbywa się w Europie nie ma mistrzostw Europejskich.

Komisja Obiedience FCI rozważy problemy, które nie figurują w powyższych Wytycznych, jak i wszystkie pytania, które nie są uregulowane regulaminem mistrzostw świata lub Europy (np. ustaleniem miejsca i daty organizacji mistrzostw jeżeli ani wystawa Sekcji Europejskiej lub Światowej nie może zająć się organizacją imprezy ze względu na brak miejsca lub logistyki).

2. Sędziowie

Sędziowie mistrzostw Europy (EW) i świata (WW) powinni płynnie posługiwać się językiem angielskim. Powinni również mieć doświadczenie w sędziowaniu Obiedience. W miarę możliwości powinni mieć statut sędziego międzynarodowego. Wszystkie komendy i polecenia podczas EW i WW powinny być wydawane po angielsku (przez głównego komisarza)

Jury EW i WW składa się z trzech sędziów : jednego z północy, jednego z centrum i jednego z południa Europy. Jeden z nich pełni funkcję przewodniczącego jury. Zalecane jest, żeby pochodził z kraju organizującego mistrzostwa. Wszyscy oficjalni sędziowie EW i WW powinni być zaproszeni za zgodą komisji Obedience FCI

Przewodniczący jury jest odpowiedzialny za ekipę sędziów, przewodniczy zebraniom sędziów jak i wszystkim zebraniom z szefami ekip lub zawodnikami.

Przewodniczący jury akceptuje praktyczne ustalenia organizacyjne i decyduje czy np. dane ćwiczenie należy powtórzyć ze względu np. na problemy techniczne, zewnętrzne przesadne zakłócenia lub niezdolność danego psa.

Przewodniczący jury udziela prasie pozwoleń na fotografowanie lub filmowanie i wyznacza miejsce gdzie dziennikarze mogą się zainstalować, żeby nie przeszkadzać psom. Prasa nie ma wstępu na ring.

Dobór sędziów w związku z możliwością stronniczości

Sędziowie nie powinni oceniać przewodnika, który jest członkiem jego rodziny ani psa do niego należącego lub należącego do członka rodziny jak i bliskich jak dzieci, rodzice, dziadkowie, wnuki, bracia, siostry lub członkowie rodziny współmałżonka. Jednocześnie nie powinni sędziować członków gospodarstwa ani osób mieszkających pod jednym dachem.

Sędzia, który wyhodował, trenował psa lub mieszka z nim pod jednym dachem co najmniej od roku (przed mistrzostwami) nie może sędziować w danych mistrzostwach.

Wszystkie problemy związane z nie wybieralnością powinny być rozwiązane w terminie do dwóch tygodni po zamknięciu zgłoszeń

3. Komisarze i obsługa

Do obsługi EW i WW powinno być wyznaczonych co najmniej trzech komisarzy : komisarz szef, komisarz pomagający na terenie ringu i trzeci, który przywołuje zawodników i reguluje problemy na zewnątrz ringu. Jeżeli dwóch komisarzy kieruje ćwiczeniami na ringu, ci sami komisarze powinni kierować tymi ćwiczeniami dla wszystkich zawodników.

Powinna być zapewniona dostateczna ilość personelu : sekretarz piszący rezultaty, personel obliczający rezultaty, wywieszający je na ringu itp.

Sędziowie, komisarze i personel powinni być poprawnie ubrani w dostosowaniu do rangi imprezy.

4. Liczba zawodników, warunki startu i reprezentowania danego kraju.

Minimalny wiek zawodników startujących w mistrzostwach Europy jest 15 lat

Jedynie oficjalni przedstawiciele danego kraju mogą zgłaszać uczestników i to zgłoszenie może być zaakceptowane jedynie jeżeli jest przesłane przez organizację kynologiczną uznaną przez FCI. Jedynie psy wpisane do księgi rodowodowej organizacji członkowskiej (a nie księgi wstępnej lub aneksu księgi rodowodowej) mogą startować w jakichkolwiek mistrzostwach FCI.

W EW i WW może w ciągu jednego dnia startować maksimum dwadzieścia pięć (25) psów. EW i WW odbywają się podczas trzech dni, z max ilością 75 psów

Ilość zawodników reprezentujących dany kraj nie może być większa niż sześć. Tych sześciu zawodników powinno być uprzednio wyznaczonych. Na rezultat drużynowy składają się punkty trzech najlepszych zawodników. Zawodnik rezerwowy może zająć miejsce zawodnika z ekipy przed rozpoczęciem zawodów, gdy przewodnik lub pies zachoruje. Po rozpoczęciu zawodów zastępstwo może mieć miejsce jedynie gdy lekarz lub weterynarz stwierdzi niedyspozycję psa lub przewodnika. Po rozpoczęciu przez psa ćwiczeń, zmiana nie może już być dokonana.

Jeżeli zawody pozwalają, każdy kraj (organizacja kynologiczna) może zgłosić jednego lub dwa psy dodatkowe. W tym celu organizacja kynologiczna wysyła listę psów dodatkowych. Dodatkowi zawodnicy powinni być zawiadomieni o swoim udziale na dwa tygodnie przed zawodami

Warunki uczestnictwa w imprezach FCI dla członków ekipy narodowej

Następujące warunki ogłoszone przez FCI powinny być spełnione, żeby przewodnik/właściciel i pies mogli brać udział w ekipach narodowych.

Przewodnik

- Powinien posiadać obywatelstwo kraju, który reprezentuje lub
- Powinien posiadać obywatelstwo kraju który chciałby reprezentować

Jeżeli właściciel posiada podwójne obywatelstwo, może wybrać dowolny kraj, bez ograniczeń.
Wszelkie trudności powinny być rozwiązane przez Główny Komitet Obedience FCI, który podejmie końcową decyzję.

Pies :

- powinien być urodzony i powinien mieszkać w kraju, który reprezentuje (pierwszy i jedyny numer rejestracyjny księgi rodowodowej kraju, który reprezentuje) lub
- w wypadku importu, powinien być zarejestrowany od co najmniej 12 miesięcy w księdze hodowlanej kraju, który reprezentuje.

Zarządzenia wchodzące w życie od 1 stycznia 2007

Właściciel

Powinien posiadać obywatelstwo kraju, który reprezentuje pies lub w którym rezyduje od przynajmniej 12 miesięcy

Jeżeli właściciel posiada podwójne obywatelstwo, może wybrać dowolny kraj, bez ograniczeń.
Wszelkie trudności powinny być rozwiązane przez Główny Komitet Obedience FCI, który podejmie końcową decyzję.

Pies

Powinien być zarejestrowany, od co najmniej 12 miesięcy, w księdze hodowlanej kraju w barwach którego startuje

Zawodnik

Niezależnie od obywatelstwa przewodnik nie może startować z więcej niż czterema psami

Wszelkie trudności powinny być rozwiązane przez Główny Komitet Obedience FCI, który podejmie końcową decyzję.

5. Informacje dotyczące regulacji w kraju organizującym.

Kraj organizujący powinien dokładnie zaznaczyć na formularzu zgłoszeniowym wszystkie specyficzne formalności i ograniczenia dotyczące udziału w zawodach lub wjazdu do danego kraju. Informacja powinna być bez dwuznaczności i ogólnie dostępna.

Powyższy regulamin i wytyczne wchodzi w życie 1 stycznia 2006 r.

Regulamin powyższy został zatwierdzony przez Główny Komitet FCI (Comité Général) w Buenos Aires 6 lipca 2006 r. (uzupełnienia).

Regulaminy IPO – (fragmenty)

Część ogólna

Podstawy prawne

Międzynarodowy Regulamin Egzaminów Psów Użytkowych („Służbowych”) opracowany przez Komisję Psów Użytkowych FCI został przyjęty i zatwierdzony przez Zarząd FCI w maju 2002 r. Regulamin ten wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2003 r. i zastępuje wszystkie dotychczasowe ustalenia.

UZUPEŁNIENIE informacji :

Komisja Psów Użytkowych FCI zakończyła w roku 2006 opracowywanie i uzgadnianie regulaminu poprzedzającego regulamin IPO-1 o nazwie IPO-V (Internationale Pruefungs-Ordnung - Vorstufe) – „egzamin IPO wstępny”. Jest on w sensie formalnym analogiczny do IPO 1-3 i obowiązują dla niego wszystkie postanowienia w części ogólnej tych egzaminów, chyba, że w tekście tego regulaminu powiedziano inaczej.

Egzamin IPO-V daje uprawnienia w rasach tzw. ”wymagających egzaminu” do wystawiania psa w klasie użytkowej na wystawach FCI i spełnia warunek wykształcenia do Championatu Międzynarodowego Piękności. Egzamin obowiązuje w krajach zrzeszonych w FCI od 1.01.2007 r. Wprowadzenie go w poszczególnych krajach pozostawione jest do uznania organizacjom krajowym, jak również decyzję, czy zdanie egzaminu IPO-V ma być warunkiem koniecznym dla możliwości zdawania egzaminu IPO-1, względnie jednym z warunków dopuszczenia do hodowli.

W Polsce zgodnie z uchwałą Zarządu Głównego z dnia 28. X. 2006 r. wchodzi on w życie z dniem 1.01.2007 r. i nie stanowi warunku umożliwiającego zdawanie egz. IPO-1. Tak więc pies po zdaniu egzaminu na Psa Towarzyszącego może zdawać albo egzamin IPO-V i ewentualnie później wyższe stopnie, lub zdawać od razu egzamin IPO-1.

Tekst regulaminu IPO-V jest dołączony w całości.

Został on przez Komisję opracowany i ustalony w języku niemieckim. W przypadku wątpliwości, szczególnie przy tłumaczeniach na inne języki, tekst niemiecki jest miarodajny. Regulamin ten obowiązuje we wszystkich krajach członkowskich FCI. Wszystkie imprezy mające charakter egzaminu w skali międzynarodowej (egzaminy i zawody) podlegają temu regulaminowi.

Wprowadzenie

Organizowanie egzaminów i zawodów powinno służyć dwóm celom. Z jednej strony poszczególne psy poprzez zdanie egzaminu wykazują swoją przydatność użytkową, z drugiej strony, egzaminy powinny wnosić do hodowli psów użytkowych utrzymanie, bądź podnoszenie zdolności fizycznych i predyspozycji psychicznych psów w rozumieniu ich przydatności użytkowej z pokolenia na pokolenie. Ponadto służą mobilizacji w utrzymywaniu psów w zdrowiu i kondycji fizycznej. Zdanie egzaminu stwierdza też przydatność hodowlaną psa.

Organizacjom krajowym zaleca się wymaganie zdawania egzaminów IPO. W szczególności według regulaminu IPO powinny być przeprowadzane zawody międzynarodowe. Wszystkie egzaminy i zawody podlegają zasadom sportowym w odniesieniu do sposobu organizacji i zachowania uczestników. Zasady regulaminu są dla wszystkich uczestników wiążące. Wszyscy oni mają do spełnienia te same wymagania. Imprezy mają charakter otwarty. Informacje o nich powinny być dostępne dla wszystkich członków.

Egzaminy i zawody muszą odpowiadać kompletnym stopniom egzaminów lub kompletnym częściom poszczególnych egzaminów. Pozytywne zdanie całości (wszystkich trzech części) jednego egzaminu oznacza w każdym przypadku uzyskanie stopnia wykształcenia. Uzyskany stopień wykształcenia musi być uznany przez wszystkie kraje członkowskie FCI.

Sezon egzaminacyjny

Egzaminy na stopnie IPO-1, IPO-2, IPO-3 i IPO FH, IPO-V mogą być przeprowadzana przez cały rok, jeżeli umożliwiają to warunki atmosferyczne, a bezpieczeństwo i zdrowie ludzi i zwierząt nie jest zagrożone. W przeciwnym razie należy z organizacji egzaminu zrezygnować. Decyzja o tym należy do sędziego. Sezon egzaminacyjny organizacja krajowa może ograniczyć na własnym terenie.

Organizacja egzaminu / Kierownik egzaminu

Za organizacyjną część imprezy-egzaminu odpowiedzialny jest kierownik egzaminu. Załatwia on i nadzoruje konieczne prace do przygotowania i przeprowadzenia egzaminu. Musi on zapewnić prawidłowy przebieg egzaminu i być do dyspozycji pracującego sędziego.

Kierownik egzaminu nie może prowadzić psa na tym egzaminie lub przyjmować dodatkowych zadań. Do jego obowiązków należy:

- Uzyskać wszystkie konieczne zezwolenia do przeprowadzenia imprezy.
- Przygotować teren do śladów odpowiedni do wymagań regulaminu według stopni egzaminu.
- Uzgodnić przeprowadzenie śladów na danym terenie z właścicielami, względnie zarządzającymi tym terenem.
- Zapewnić kompetentne (fachowe) osoby pomocnicze, takie jak pozoranci, układający ślady, członkowie grupy osób (w postuszeństwie) itd...
- Dopilnować ochrony terenu.
- Zapewnić wymagany regulaminem sprzęt oraz ubiór bezpieczny pozoranta.
- Zapewnić dokumentację pisemną, jak karty ocen i protokoły dla wszystkich stopni.
- Przechować książeczki startowe, rodowody, świadectwa szczepień i jeżeli to konieczne zaświadczenia o ubezpieczeniu.

Kierownik egzaminu musi, na co najmniej trzy dni wcześniej przed terminem egzaminu podać sędziemu miejsce, godzinę rozpoczęcia, możliwości dojazdu, rodzaju egzaminu i ilość zgłoszonych psów. Jeżeli nie będzie to spełnione, sędzia może odstąpić od swoich obowiązków.

Sędzia kynologiczny

Na egzaminy zapraszani są sędziowie mający uprawnienia do oceny egzaminów IPO poprzez oddziały terenowe Związku. Na Mistrzostwa Świata sędziowie zapraszani są przez Komisję Psów Użytkowych FCI. Ilość psów przewidzianych do oceny przez sędziego pozostawia się organizatorowi z uwzględnieniem ograniczenia, że może on sędziować jednego dnia maksimum 30 psów w jednej części. IPO-1, IPO-2, IPO-3, IPO-FH , IPO-V odpowiadają każdy trzem częściom.

Organizacje krajowe mogą dla organizowanych przez siebie dużych imprez ustalić uregulowania specjalne.

Sędzia nie może oceniać psów będących jego własnością lub będących w jego posiadaniu lub przez niego trzymany, psów, które są własnością, są w posiadaniu lub są trzymane przez osoby żyjące we wspólnym gospodarstwie z sędzią i psów prowadzonych przez osoby żyjące z sędzią we wspólnym gospodarstwie domowym. Na imprezach, na których sędziowie są przydzielani przez organizacje krajowe lub Komisję Psów Użytkowych FCI nie podlegają oni powyższym ograniczeniom.

Sędzia swoim zachowaniem nie może przeszkadzać psu w pracy lub na nią wpływać. Sędzia jest odpowiedzialny za trzymanie się ustaleń obowiązującego regulaminu. Jest on władny przerwać egzamin w przypadku niezgodności z regulaminem i jego wytycznymi. Jeżeli tak się stanie musi on złożyć raport do organizacji krajowej.

Decyzje sędziego są ostateczne i niezaskarżalne. Każda krytyka werdyktu może spowodować usunięcie z terenu egzaminu i ewentualne konsekwencje dyscyplinarne. W uzasadnionych przypadkach, które nie dotyczą merytorycznej decyzji, lecz uchybień sędziego wobec regulaminu, można w przeciągu ośmiu dni złożyć skargę.

Skarga powinna być na piśmie z podpisem skarżącego i co najmniej jednego świadka złożona poprzez kierownika egzaminu do oddziału lub organizacji krajowej. Z przyjęcia skargi przez wyżej wymienionych nie wynika prawo do roszczeń rewizji werdyktu sędziego. Organizacja krajowa może skierować skargę do Komisji Psów Użytkowych FCI, która rozpatrzy ją jako ostatnia instancja.

Zdający - uczestnicy egzaminu

Zdający powinni się zgłosić do egzaminu przed końcem przyjmowania zgłoszeń. Składając zgłoszenie uczestnik zobowiązuje się do uiszczenia opłaty za egzamin. Jeżeli uczestnik, z jakichkolwiek powodów nie może wziąć udziału w egzaminie, musi poinformować o tym niezwłocznie kierownika egzaminu. Uczestnik musi dostosować się do obowiązujących lokalnych przepisów weterynaryjnych i ochrony zwierząt. Musi on stosować się do poleceń sędziego i kierownika egzaminu. Zdający musi prowadzić psa w nienaganny, sportowy sposób i niezależnie od wyniku w jednej części, przedstawić psa we wszystkich częściach egzaminu. Końcem egzaminu jest ogłoszenie wyników (wręczenie nagród) i przekazanie książeczek startowych i rodowodów złożonych przed egzaminem.

Sędzia jest uprawniony odsunąć od egzaminu psa rannego lub niesprawnego fizycznie także wbrew woli przewodnika. Jeżeli przewodnik wycofa psa następuje wpisanie do książeczki startowej lub rodowodu "ocena niedostateczna z powodu wyłamania". Jeżeli przewodnik wycofa psa mającego widoczne zranienia lub przedstawi stosowne świadectwo lekarskie wpisuje się do książeczki startowej "wycofany z powodu choroby". Sędzia jest uprawniony, przy niesportowym zachowaniu, przy stosowaniu rekwizytów motywujących psa, przy wykroczeniu wobec regulaminu egzaminu, zarządzeń o ochronie zwierząt lub złamaniu dobrych obyczajów ogłosić

dyskwalifikację przewodnika. Przedwczesne zakończenie egzaminu należy odnotować z uzasadnieniem w książeczce startowej i rodowodzie. Przy dyskwalifikacji wszystkie zdobyte punkty zostają anulowane.

Przewodnik w czasie całego egzaminu musi mieć przy sobie smycz. Pies musi mieć na szyi prosty, pojedynczy, luźny łańcuszek zapięty bez zaciągania. Wszystkie inne dodatkowe obroże np. skórzane, kolczatki itp., są na egzaminie nie dozwolone. Smycz może być schowana tak, że pies jej nie widzi, lub być przewieszona przez lewe ramię na prawa stronę.

Komendy (rozkazy) są normalnie mówionymi pojedynczymi słowami. Mogą one być w każdym języku, ale muszą być takie same dla takich samych czynności.

Jeżeli do egzaminu na ten sam stopień zgłosiło się więcej zdających, kolejność startu musi być wylosowana.

Warunki dopuszczenia do egzaminu

W dniu imprezy pies musi mieć ukończony określony wiek. Nie wolno robić żadnych wyjątków.

IPO-V - 14 miesięcy i zdany egzamin PT
IPO-1 - 18 miesięcy i zdany egzamin PT
IPO-2 - 19 miesięcy i zdany egzamin IPO-1
IPO-3 - 20 miesięcy i zdany egzamin IPO-2
IPO-FH - 20 miesięcy brak warunków dodatkowych

W imprezach mogą brać udział wszystkie psy bez względu na wiek, rasę i rodzaj rodowodu.

Przewodnik może jednego dnia brać udział tylko w jednym egzaminie. Jeden przewodnik może na jednym egzaminie prowadzić najwyżej dwa psy. Jeden pies może być doprowadzony jednego dnia tylko do jednego egzaminu. Pozostawia się do decyzji organizacji krajowej ustalenie minimalnej liczby uczestników egzaminu.

Każdy egzamin może być zdawany dowolną ilość razy. Stopnie wyszkolenia psa należy uzyskiwać po kolei (stopnie -1,-2,-3). Do egzaminu na najbliższy wyższy stopień pies może być doprowadzony dopiero po zdaniu egzaminu na stopień bezpośrednio niższy. Należy uwzględnić limit wieku. Pies może być doprowadzany wielokrotnie do egzaminu na najwyższy osiągnięty stopień, z wyjątkiem występu poza konkursem i gdy z egzaminu nie wynika jakakolwiek kwalifikacja.

Suki z cieczką są dopuszczone do wszystkich imprez, muszą być jednak trzymane w odosobnieniu od pozostałych uczestników egzaminu. W części A występują zgodnie z kolejnością, w pozostałych częściach, jako ostatnie na końcu imprezy. Suki ciężarne i karmiące nie są dopuszczone. Zwierzęta chore i podejrzane o możliwość zakażenia są ze wszystkich imprez i egzaminów wykluczone.

Próba zachowania

Na początku egzaminu, przed pierwszą zdawaną częścią sędzia musi poddać psa próbie zachowania w sytuacji gdy jest on swobodny.

Częścią tej próby jest sprawdzenie identyfikatora psa (np. numeru tatuażu, numeru chipu itd.). Przebieg próby określa sędzia – np. pies na luźnej smyczy przeprowadzany jest przez grupę luźno stojących, względnie wolno poruszających się osób.

Psy, które nie przejdą tej próby nie mogą brać udziału w egzaminie, względnie muszą być zdyskwalifikowane. Właściciele psów mających chipy elektroniczne muszą sami zapewnić możliwość identyfikacji psów. Do każdego psa sędzia podchodzi normalnym krokiem. Należy zaniechać wszelkich zachowań drażniących, czy podniecających psa.

Sędzia obserwuje zachowanie (psychikę) psa podczas całego egzaminu. Jest on zobowiązany, po rozpoznaniu wadliwej psychiki psa natychmiast go zdyskwalifikować. Dyskwalifikacja musi być wpisana do książeczki startowej z zaznaczeniem wadliwości psychiki. Psy, które zostały zdyskwalifikowane z powodu złej psychiki muszą być zgłoszone pisemnie odpowiednim gremiom organizacji krajowej.

Przeprowadzenie próby zachowania:

1. Przeprowadzenie próby zachowania następuje w normalnym otoczeniu, w miejscu dla psa neutralnym.
2. Wszystkie psy należy przedstawiać sędziemu pojedynczo.
3. Pies ma być przedstawiony na zwykłej smyczy. Musi ona być luźna.
3. Sędzia nie może pobudzać psa, ani go przejąć od przewodnika.

Ocena:

- a- pozytywne zachowanie psa:
pies zachowuje się w czasie próby neutralnie (obojętnie), jest pewny siebie, bezpieczny, uważny, pełen temperamentu, naturalny,
- b- jeszcze dopuszczalne przypadki graniczne: pies zachowuje się nieco chwiejnie, lekko nadpobudliwie, trochę niepewnie. Takie psy mogą jeszcze być dopuszczone, należy jednak jak najdokładniej je obserwować w czasie egzaminu,
- c- negatywne zachowanie psa, względnie braki w psychice:
pies zachowuje się np. płochliwie, niepewnie, strachliwie, boi się strzału, nie jest podporządkowany, kąśliwy, agresywny (dyskwalifikacja).

Oceny

Sędziowanie przedstawionej pracy następuje według ocen (stopni) i punktów. Ocena i odpowiadające jej punkty muszą być stosowne do wykonania ćwiczenia.

Tabela ocen i punktów

Maksymalna ilość punktów	doskonała	b. dobra	dobra	dostateczna	niedostateczna
5,0	5,0	4,5	4,0	3,5	3,0-0
10,0	10,0	9,5-9,0	8,5-8,0	7,5-7,0	6,5-0
15,0	15,0-14,5	14,0-13,5	13,0-12,0	11,5-10,5	10,0-0
20,0	20,0-19,5	19,0-18,0	17,5-16,0	15,5-14,0	13,5-0
30,0	30,0-29,0	28,5-27,0	26,5-24,0	23,5-21,0	20,5-0
35,0	35,0-33,0	32,5-31,0	30,5-28,0	27,5-24,5	24,0-0
70,0	70,0-66,5	66,0-63,0	62,5-56,0	55,5-49,0	48,5-0
80,0	80,0-76,0	75,5-72,0	71,5-64,0	63,5-56	55,5-0
100,0	100,0-96,0	95,5-90,0	89,5-80,0	79,5-70,0	69,5-0

Obliczenia procentowe

Ocena	przyznane	odjęto
Doskonała	= minimum 96%	lub do minus 4%
Bardzo dobra	= 95 do 90%	lub minus 5 do 10%
Dobra	= 89 do 80%	lub minus 11 do 20%
Dostateczna	= 79 do 70%	lub minus 21 do 30 %
Niedostateczna	= poniżej 70%	lub minus 31 do 100 %

Przy ocenie całościowej jednej części egzaminu należy podawać zdobyte punkty w liczbach całkowitych. Jednakże w poszczególnych ćwiczeniach można przyznać punkty również w ułamkach. Jeżeli wynik ćwiczenia kończy się ułamkowo, to należy go, w zależności od ogólnego wrażenia pracy w tej części zaokrąglić w dół lub w górę.

Przy równej ilości punktów w całości egzaminu o wyższej lokacie rozstrzyga wyższy wynik w części C. Jeżeli i w tym przypadku punkty są równe, rozstrzyga wyższa ilość punktów w części B. Jeżeli wyniki w każdej z trzech części są równe należy przyznać tą samą lokatę.

Dyskwalifikacja

Jeżeli pies w czasie egzaminu opuści przewodnika lub teren egzaminu i na trzykrotną komendę (zawołanie) nie wróci, zostaje zdyskwalifikowany. (Patrz też dyskwalifikacja w ćwiczeniach części C i próbie zachowania.)

Przy dyskwalifikacji anulowane zostają wszystkie zdobyte dotychczasowe punkty.

Ocena końcowa

Egzamin uznaje się za "zdany", jeżeli pies w każdej części uzyskał co najmniej 70% punktów możliwych do zdobycia

Maksymalna ilość pkt	doskonała	b. dobra	dobra	dostateczna	niedostateczna
100 pkt	100-96	95-90	89-80	79-70	69-0
300 pkt	300-286	285-270	269-240	239-210	209-0
200 pkt	200-192	191-180	179-160	159-140	139-0

Tytuły

Tytuł "Międzynarodowego Championa Pracy" zostaje przyznany przez FCI na wniosek złożony przez przewodnika poprzez organizację krajową. Należy do tego wykazać się zdobytym dwukrotnie CACIT lub reserve-CACIT, zdobytymi w odstępie jednego roku i jednego dnia, w dwóch różnych krajach, przyznane przez dwóch różnych sędziów, jak i oceną wystawową co najmniej bardzo dobrą uzyskaną na wystawie międzynarodowej FCI.

Przyznanie CACIT i reserve-CACIT może nastąpić na zawodach, które uzyskały do tego prawo w FCI. Do takiej imprezy muszą być zaproszone organizacje wszystkich krajów. Oceniać muszą na niej co najmniej dwaj sędziowie, przy czym jeden musi pochodzić z innego kraju. Przyznanie CACIT następuje na wniosek sędziego. Do CACIT, względnie reserve-CACIT można wytypować psy, które są na liście FCI psów niepolujących użytkowych i

które na egzaminie na IPO-3 uzyskały ocenę "doskonały" lub "bardzo dobry". Przyznanie CACIT nie jest automatycznie powiązane z uzyskanym wynikiem.

Tytuł "Krajowego Championa Pracy" może być przyznany przez organizację krajową według własnych zasad.

Książeczka startowa

Książeczka startowa jest konieczna dla każdego przedstawianego psa. Wystawienie książki startowej następuje według ustaleń organizacji, do której należy przewodnik. Musi być jednak jednoznacznie stwierdzone, że dla jednego psa wystawiana jest tylko jedna książeczka startowa. Odpowiedzialność za to ponosi wystawiająca książeczkę organizacja. Wynik egzaminu musi być w każdym wypadku wpisany do książki startowej i podpisany przez sędziego, jak również sprawdzony i podpisany przez kierownika egzaminu.

Odpowiedzialność

Właściciel psa odpowiada za wszystkie szkody spowodowane przez jego psa wobec ludzi i ich przedmiotów.

Musi on być ponadto, jako posiadacz psa ubezpieczony. Za ewentualne wypadki podczas całej imprezy -

egzaminu odpowiada przewodnik za siebie i swojego psa. Polecenia wydawane przez sędziego, względnie

organizatora wykonywane są przez przewodnika dobrowolnie i na własne ryzyko.

Szczepienia

Świadectwa urzędowo wymaganych szczepień ochronnych należy okazać sędziemu względnie kierownikowi egzaminu na żądanie, przed rozpoczęciem imprezy.

Nadzór nad egzaminem

Krajowe organizacje mogą przeprowadzać nadzór nad egzaminami. Wyznaczona fachowa osoba kontroluje prawidłowość przeprowadzenia egzaminu pod względem ustaleń regulaminowych.

WYKAZ ĆWICZEŃ WCHODZĄCYCH W SKŁAD MIĘDZYNARODOWYCH REGULAMINÓW PSÓW UŻYTKOWYCH (Służbowych) IPO : IPO-V (wstępne), IPO-1, IPO-2, IPO-3, IPO-FH (pies tropiący FCI)

4. ĆWICZENIA WCHODZĄCE W SKŁAD REGULAMINU IPO-V

W dniu egzaminu pies musi mieć ukończone 14 miesięcy i zdany egzamin PT

Ćwiczenia (próby)	Maksymalna ilość pkt
A. PRACA WĘCHOWA (śląd własny przewodnika 200 kroków, 10 minut)	
1. podstawa śladu	10
2. ścieżka śladu (30+30)	60
3. załamanie	10
4. przedmiot	20
Razem w części A	100
B. POSŁUSZEŃSTWO	
1. chodzenie przy nodze na smyczy	20
2. chodzenie przy nodze bez smyczy	10
3. waruj z marszu i przywołanie "do mnie"	10
4. aportowanie na płaskim terenie	10
5. skok przez przeszkodę	15
6. warowanie przy odwracaniu uwagi	10
Razem w części B	100
C. OBRONA	
1. osaczenie i oszczekanie	15
2. zatrzymanie pozoranta w czasie ucieczki	30
3. atak na przewodnika i psa	50
4. eskortowanie pozoranta do sędziego	5
Razem w części C	100
Ogółem punktów w konkurencjach ABC	300

Ocena końcowa

Egzamin uznaje się za "zdany", jeżeli pies w każdej części uzyskał co najmniej 70% punktów możliwych do zdobycia

Maksymalna ilość pkt	doskonała	b. dobra	dobra	dostateczna	niedostateczna
100 pkt	100-96	95-90	89-80	79-70	69-0
300 pkt	300-286	285-270	269-240	239-210	209-0
200 pkt	200-192	191-180	179-160	159-140	139-0

5. ĆWICZENIA WCHODZĄCE W SKŁAD REGULAMINU IPO-1

W dniu egzaminu pies musi mieć ukończone 18 miesięcy i zdany egzamin PT

Ćwiczenia (próby)	Maksymalna ilość pkt
A. PRACA WĘCHOWA	
1. ślad własny przewodnika 300 kroków, czas 15 minut	100
B. POSŁUSZEŃSTWO	
1. chodzenie przy nodze bez smyczy	20
2. siad z marszu	10
3. waruj z marszu i przywołanie do mnie	10
4. aportowanie na płaskim terenie	10
5. aportowanie przez płotek o wys. 1 m	15
6. aportowanie przez przeszkodę ukośną 1,8 m	15
7. wysyłanie naprzód z warowaniem	10
8. warowanie przy odwracaniu uwagi	10

Razem w części B	100
C. OBRONA	
1. rewirowanie za pozorantem	5
2. osaczenie i oszczekanie	10
3. zatrzymanie pozoranta w czasie ucieczki	20
4. obrona po ataku pilnowanego pozoranta	35
5. atak na psa z ruchu	30
Razem w części C	100
Ogółem punktów w konkurencjach ABC	
	300

Ocena końcowa

Egzamin uznaje się za "zdany", jeżeli pies w każdej części uzyskał co najmniej 70% punktów możliwych do zdobycia

Maksymalna ilość pkt	doskonała	b. dobra	dobra	dostateczna	niedostateczna
100 pkt	100-96	95-90	89-80	79-70	69-0
300 pkt	300-286	285-270	269-240	239-210	209-0
200 pkt	200-192	191-180	179-160	159-140	139-0

6. ĆWICZENIA WCHODZĄCE W SKŁAD REGULAMINU IPO-2

W dniu egzaminu pies musi mieć ukończone 19 miesięcy i zdany egzamin IPO-1

Ćwiczenia (próby)	Maksymalna ilość pkt
A. PRACA WĘCHOWA	
1. ślad obcy 400 kroków, czas 30 minut	100
B. POSŁUSZENSTWO	
1. chodzenie przy nodze bez smyczy	10
2. siad z marszu	10
3. waruj z marszu i przywołanie do mnie	10
4. stój w marszu	10
5. aportowanie na płaskim terenie	10
6. aportowanie przez płotek o wys. 1 m	15
7. aportowanie przez przeszkodę ukośną 1,8 m	15
8. wysyłanie naprzód z warowaniem	10
9. warowanie przy odwracaniu uwagi	10
Razem w części B	100
C. OBRONA	
1. rewirowanie za pozorantem	5
2. osaczenie i oszczekanie	10
3. zatrzymanie pozoranta w czasie ucieczki	10
4. obrona po ataku pilnowanego pozoranta	20
5. eskortowanie pozoranta z tyłu	5
6. napad pozoranta w czasie transportu	30
7. atak na psa z ruchu	20
Razem w części C	100
Ogółem w punktów konkurencjach ABC	
	300

Ocena końcowa

Egzamin uznaje się za "zdany", jeżeli pies w każdej części uzyskał co najmniej 70% punktów możliwych do zdobycia

Maksymalna ilość pkt	doskonała	b. dobra	dobra	dostateczna	niedostateczna
100 pkt	100-96	95-90	89-80	79-70	69-0
300 pkt	300-286	285-270	269-240	239-210	209-0
200 pkt	200-192	191-180	179-160	159-140	139-0

7. ĆWICZENIA WCHODZĄCE W SKŁAD REGULAMINU IPO-3

W dniu egzaminu pies musi mieć ukończone 20 miesięcy i zdany egzamin IPO-2

Ćwiczenia (próby)	Maksymalna ilość pkt
A. PRACA WĘCHOWA	
1. ślad obcy 600 kroków, czas 60 minut	100
B. POSŁUSZENSTWO	
1. chodzenie przy nodze bez smyczy	10
2. siad z marszu	10
3. waruj z marszu i przywołanie do mnie	10
4. stój z biegu	10
5. aportowanie na płaskim terenie	10
6. aportowanie przez płótek o wys. 1 m	15
7. aportowanie przez przeszkodę ukośną 1,8 m	15
8. wysyłanie naprzód z warowaniem	10
9. warowanie przy odwracaniu uwagi	10
Razem w części B	100
C. OBRONA	
1. rewirowanie za pozorantem	10
2. osaczenie i oszczekanie	10
3. zatrzymanie pozoranta w czasie ucieczki	10
4. obrona po ataku pilnowanego pozoranta	20
5. eskortowanie pozoranta z tyłu	5
6. napad pozoranta w czasie transportu	15
7. atak na psa z ruchu	10
8. pilnowanie pozoranta i obrona po jego ataku	20
Razem w części C	100
Ogółem punktów w konkurencjach ABC	300

Ocena końcowa

Egzamin uznaje się za "zdany", jeżeli pies w każdej części uzyskał co najmniej 70% punktów możliwych do zdobycia

Maksymalna ilość pkt	doskonała	b. dobra	dobra	dostateczna	niedostateczna
100 pkt	100-96	95-90	89-80	79-70	69-0
300 pkt	300-286	285-270	269-240	239-210	209-0
200 pkt	200-192	191-180	179-160	159-140	139-0

8. ĆWICZENIA WCHODZĄCE W SKŁAD REGULAMINU IPO-FH

W dniu egzaminu pies musi mieć ukończone 20 miesięcy

Dwa ślady obce po około 1800 kroków, 8 odcinków, 7 załamań, 7 przedmiotów + 1 identyfikacyjny (nie podlegający ocenie), ślad leżący 180 minut, ślad zwodniczy. Czas pracy 45 minut.

Ćwiczenia (próby)	1 DZIEŃ	2 DZIEŃ	RAZEM
1. Wypracowanie ścieżki śladu	80	80	160
2. Przedmioty (6 x 3 + 1 x 2)	20	20	40
Razem	100	100	200

Przeprowadza się jeden ślad jednego dnia.

Do uzyskania stopnia wyszkolenia oba ślady muszą być ocenione na co najmniej 70 pkt.

Punktacja

Ocena doskonała	192 – 200
-----------------	-----------

Ocena bardzo dobra	180 – 191
Ocena dobra	160 – 179
Ocena dostateczna	140 – 159
Ocena niedostateczna	0 – 139

SZCZEGÓŁOWY OPIS ĆWICZEŃ ORAZ SPOSÓB PRZEPROWADZANIA EGZAMINÓW I ZAWODÓW DOSTĘPNY JEST W REGULAMINACH, KTÓRE MOŻNA NABYĆ W ODDZIAŁACH ZWIĄZKU KINOLOGICZNEGO W POLSCE.

Regulamin egzaminu IPO - V (IPO – wstępne)

IPO V - (IPO-Vorstufe)

Egzamin dzieli się na części :	A – praca wężowa	100 punktów
	B – posłuszeństwo	100 punktów
	C – ćwiczenia obrończe	100 punktów

	razem :	300 punktów

Postanowienia ogólne :

Regulamin egz. wstępnego do IPO 1 został opracowany przez Komisję Psów Użytkowych FCI z przeznaczeniem :

- 1.- jako egzamin uprawniający do wystawiania w klasie użytkowej na wystawach FCI.
- 2.- jako warunek dopuszczenia do egzaminu IPO 1, przy czym każda organizacja krajowa postanawia samodzielnie, czy na jej terenie warunek ten będzie obowiązywał.

Regulamin egzaminu wstępnego IPO-V opracowany został w języku niemieckim. W razie wątpliwości, w szczególności przy tłumaczeniach na inne języki, tekst niemiecki jest miarodajny.

Jeżeli w regulaminie tym nie zostało to wyraźnie powiedziane inaczej, stosuje się zasady zawarte w części ogólnej obowiązujących egzaminów międzynarodowych IPO 1-3.

Warunki uczestnictwa :

W dniu egzaminu pies musi mieć ukończone 14 miesięcy. Nie wolno robić żadnych wyjątków. Egzamin IPO-wstępny odpowiada trzem częściom egzaminacyjnym, tak więc jeden sędzia może dziennie oceniać maksymalnie 10 psów.

Próba zachowania :

Na początku każdego egzaminu sędzia musi poddać psa próbie zachowania (testowi psychiki) – zgodnie z zasadami w obowiązującym regulaminie egz. IPO 1-3.

IPO – V część A

Ślad własny przewodnika o długości ok. 200 kroków, 1 załamanie pod kątem ok. 90 stopni, jeden przedmiot należący do przewodnika, bez czasu oczekiwania na start, czas pracy do 10 minut.

podstawa śladu	10 pkt
ścieżka śladu (30 + 30)	60 pkt
załamanie	10 pkt
przedmiot	20 pkt

razem :	100 pkt

Zasady ogólne :

Podstawa śladu musi być dobrze zaznaczona tabliczką, którą wbija się w ziemię z lewej strony na granicy pola podstawy.

Przewodnik musi pokazać przedmiot sędziemu, lub osobie nadzorującej układanie śladów przed rozpoczęciem układania. Dozwolone jest stosowanie tylko przedmiotów przesiąkniętych zapachem przewodnika, będących w kolorze zbliżonym do koloru podłoża, mających wymiary : długość ok. 15 cm, szerokość ok. 3-5 cm, grubość ok. 1 cm. Przewodnik (układający ślad) tworzy podstawę śladu stojąc krótko w jednym miejscu, a następnie idzie

normalnym krokiem we wskazanym kierunku. Załamanie tworzy się idąc również normalnym krokiem, przedmiot kładzie się na końcu śladu.

Sędzia i osoby mu towarzyszące nie mogą podczas pracy psa wejść na obszar terenu, na którym ma on pracować.

a) **Komendy** : jedna - "do szukania"

b) **Wykonanie** : Przewodnik przygotowuje swojego psa do tropienia. Pies może pracować bez linki, lub na lince o długości 10 m. Linka może być prowadzona na grzbiecie, z boku, lub pomiędzy przednimi i/lub tylnymi łapami psa. Linka może być przypięta bezpośrednio do łańcuszka bez zaciągania, lub do kółka szelek. (Dozwolone są szelki piersiowe lub Bottgera, bez dodatkowych rzemieni). Po wywołaniu przewodnik z psem w postawie wyjściowej melduje się sędziemu, zgłasza, czy pies zaznacza, czy podejmuje przedmiot. Przed startem, podczas nawęszania i w czasie całej pracy na śladzie nie wolno stosować jakiegokolwiek przymusu. Na polecenie sędziego pies jest doprowadzany wolno i spokojnie do podstawy śladu, aby mógł nawęszyc. Powinien on zrobić to spokojnie i intensywnie i podjąć później ślad, nisko węsząc, podążać śladem w równym tempie, intensywnie. Przewodnik podąża za swoim psem w odległości 10 m na końcu linki. Gdy pies pracuje bez linki odstęp 10 m musi być utrzymany. Linka może zwisać, gdy przewodnik trzyma ją w ręku. Załamanie pies musi wypracować pewnie. Gdy pies znajdzie przedmiot, musi bez pomocy przekonywująco zaznaczyć go lub podjąć. Podnosząc go może stać, siedzieć lub przynieść go do przewodnika. Błędem jest pójście dalej z przedmiotem i położenie się. Wskazać przedmiot może pies leżąc, siedząc, lub stojąc. Jeżeli pies zaznaczył przedmiot lub go podjął, przewodnik kładzie linkę na ziemi i udaje się do psa. Przewodnik podnosząc przedmiot pokazuje, że pies go znalazł.

c) **Ocena** : Tempo szukania nie jest kryterium oceny o ile pies węszy intensywnie, w sposób wyrównany i przekonywujący, demonstrując właściwe zachowanie na śladzie. Sprawdzenie przez psa, co jest obok śladu bez jego opuszczenia również nie jest błędem. Błędami obniżającymi stosownie ocenę są : markowanie szukania, praca górnym wiatrem, wypróżnianie się, krążenie na załamaniach, stałe zachęcanie psa, oddziaływanie linką lub słownie na psa na śladzie lub przy przedmiocie, błędne zachowanie przy przedmiocie – niezgodne ze zgłoszonym i dozwolonym. Jeżeli przewodnik oddali się od linii śladu o odległość większą jak długość linki (niezależnie od kierunku), praca zostaje przerwana. Jeżeli pies oddala się od śladu i jest przez przewodnika wstrzymywany, sędzia daje przewodnikowi polecenie by podążał za psem. Gdy polecenie to nie zostaje spełnione, sędzia przerywa pracę. Jeżeli pies nie ukończy tropienia w ciągu 10 minut od startu, sędzia również przerywa pracę. Punkty i oceny uzyskane do przerywania pracy (wyłamania) pozostają jako ocena końcowa.

Ocena pracy na prostych dokonywana jest poprzez danie oceny i odpowiednich dla niej punktów. Jeżeli pies długo mitręży w jednym miejscu, pozostając na nim bez szukania śladu, praca jego może również być przerwana, pomimo, że jest on jeszcze na ścieżce śladu.

IPO – V część B

ćwiczenie 1 :	Chodzenie przy nodze na smyczy	20 pkt
ćwiczenie 2 :	Chodzenie przy nodze bez smyczy	30 pkt
ćwiczenie 3 :	Warowanie z marszu i zawołanie "do mnie"	15 pkt
ćwiczenie 4 :	Aportowanie na płaskim terenie	10 pkt
ćwiczenie 5 :	Skok przez przeszkodę	10 pkt
ćwiczenie 6 :	Warowanie przy odwracaniu uwagi	15 pkt

	razem	100 pkt

Zasada ogólna :

Jeżeli nie zostało to wyraźnie powiedziane, obowiązują ustalenia zawarte w części ogólnej obowiązujących regulaminów IPO 1-3. Do przyjęcia postawy wyjściowej dozwolona jest komenda "do siadania".

1. Chodzenie przy nodze na smyczy

- 20 pkt

a) **Komendy** : jedna "do marszu przy nodze"

b) **Wykonanie** : Przewodnik udaje się z psem na smyczy do sędziego, przyjmuje postawę wyjściową i melduje się. Z postawy wyjść. pies na komendę rusza idąc obok przewodnika po jego lewej stronie, uważnie, chętnie, tak by jego łopatką była stale na wysokości kolan przewodnika. Smycz nie może być napięta. W pierwszej fazie ćwiczenia przewodnik z psem obok idą 30 kroków w linii prostej bez zatrzymywania się. Następnie wykonują

zwrot w tył w marszu i wracając muszą zademonstrować co najmniej po jednym zwrocie w prawo i w lewo. Podczas marszu na pierwszym odcinku oddaje się dwa strzały (kaliber 6 mm) w odstępie 5 sek. z odległości co najmniej 15 kroków od psa. Pies musi wykazać się odpornością na strzał. Na koniec ćwiczenia przewodnik zatrzymuje się w postawie wyjściowej i odpina smycz.

c) Ocena :Wyprzedzanie przewodnika, odsuwanie się w bok, zostawanie z tyłu, dodatkowe komendy, pomoc fizyczna, brak koncentracji psa i/lub stłumienie obniżają odpowiednio ocenę.

2. Chodzenie przy nodze bez smyczy - 30 pkt

a) Komendy : jedna "do marszu przy nodze"

b) Wykonanie : Z postawy wyjściowej pies na komendę rusza idąc obok przewodnika po jego lewej stronie uważnie, chętnie, tak by jego łopatka była stale na wysokości kolan przewodnika. W pierwszej fazie ćwiczenia przewodnik z psem obok idą 30 kroków w linii prostej bez zatrzymywania się. Następnie robią zwrot w tył w marszu i w drodze powrotnej muszą zademonstrować co najmniej po jednym zwrocie w prawo i w lewo. Na koniec ćwiczenia przewodnik zatrzymuje się w postawie wyjściowej i zapina psa na smycz.

c) Ocena :Wyprzedzanie przewodnika, odsuwanie się w bok, zostawanie z tyłu, siadanie wolne lub z ociąganiem, dodatkowe komendy, pomoc fizyczna, brak koncentracji psa i/lub stłumienie psa obniżają odpowiednio ocenę.

3. Warowanie z marszu z zawołaniem "do mnie" - 15 pkt

a) Komendy : Po jednej: do "marszu", "warowania", "przyjścia do mnie" i "przyjęcia postawy wyjściowej"

b) Wykonanie : Przewodnik rusza z postawy wyjściowej z psem bez smyczy idąc w linii prostej. Po 10 krokach pies musi na jedną komendę natychmiast zawarować, a przewodnik oddala się bez zatrzymania i oglądania. Po przejściu ok. 20 kroków przewodnik zatrzymuje się i obraca do swojego spokojnie leżącego psa. Na polecenie sędziego daje komendę do przyjścia "do mnie", która może być połączona z imieniem psa. Pies musi przybiec chętnie, szybko, w linii prostej i usiąść prosto przed przewodnikiem. Na komendę musi znaleźć się w postawie wyjściowej z łopatką na wysokości kolan przewodnika. Pies zostaje zapięty na smycz.

c) Ocena :Obniżają ją błędy w wykonaniu, wolne położenie się, niespokojne leżenie, wolne podbiegnięcie, postawa przewodnika w rozkroku, błędy przy siadzie przed przew. i przy przyjmowaniu postawy wyjściowej. Jeżeli pies po komendzie "waruj" usiądzie, lub będzie stał odejmuje się 7 punktów.

4. Aportowanie - 10 pkt

a) Komendy : po jednej do: "przyniesienia", "oddania", "przyjścia do nogi"

b) Wykonanie : W postawie wyjściowej przewodnik odpina smycz. Następnie rzuca należący do niego przedmiot na odległość ok. 5 kroków. Komendę do przyniesienia wolno mu dać dopiero, gdy przedmiot znieruchomieje na ziemi. Pies siedzący spokojnie bez smyczy przy przewodniku musi na komendę pobiec szybko i bezpośrednio do przedmiotu, natychmiast go podnieść i przynieść go przewodnikowi szybko, najkrótszą drogą, usiąść przed nim i spokojnie trzymać przedmiot w pysku dopóki przewodnik nie odbierze go po komendzie wydawanej z ok. 3 sekundową zwłoką. Po następnej komendzie pies musi się znaleźć w postawie wyjściowej siadając szybko z łopatką na wysokości kolan przewodnika po jego lewej stronie. Przewodnikowi nie wolno w czasie całego ćwiczenia opuścić miejsca, w którym stał. Na zakończenie pies jest zapinany na smycz.

c) Ocena :Obniżają ją błędy w postawie wyjściowej, wolny bieg po przedmiot, błędy przy podejmowaniu, wolny powrót, upuszczenie, zabawa przedmiotem lub gryzienie go, postawa przewodnika w rozkroku, błędy przy siadaniu przed przew. i dojściu do nogi. Szczególnie obniża ją pomoc przewodnik (bez zmiany jego miejsca stania). Jeżeli zaś przewodnik opuści miejsce, w którym stał, ćwiczenie ocenia się jako niedostateczne. Jeżeli pies nie przyniesie przedmiotu oceną jest 0 punktów.

5. Skok przez płotek (80 cm) - 10 pkt

- a) Komendy : po jednej do "przeskoku", "przyjścia do mnie", "skoku powrotnego", "przyjścia do nogi"
- b) Wykonanie : Przewodnik przyjmuje postawę wyjściową co najmniej 5 kroków przed płotkiem i odpina psa ze smyczy. Pies siedzi spokojnie obok przewodnika i na komendę skacze przez płotek, a na następną komendę do przyjścia do mnie i do skoku powrotnego przeskakuje płotek powtórnie i siada blisko i prosto przed przewodnikiem. Na następną komendę musi szybko znaleźć się u lewego boku przewodnika

siadając z łopatką na wysokości jego kolan. W czasie całego ćwiczenia przewodnikowi nie wolno opuścić miejsca, w którym stał. Na koniec ćwiczenia pies jest zapinany na smycz.

- c) Ocena : Błędami są : wadliwa postawa wyjściowa, skok z ociąganiem, błędy w siadzie przed przewodnikiem i przy nodze, a szczególnie pomoc przewodnika (bez opuszczenia miejsca stania). Muśnięcie przeszkody powoduje odjęcie każdorazowo do 1 pkt, a oparcie się na przeszkodzie powoduje odjęcie każdorazowo do 2 pkt. Jeżeli zaś przewodnik zmieni miejsce stania przed końcem ćwiczenia, ocena za nie jest niedostateczna.

6. Warowanie przy odwracaniu uwagi

- 15 pkt

- a) Komendy : po jednej "do warowania" i "siadania"
- b) Wykonanie : Na początku ćwiczenia w części B wykonywanej przez innego psa, przewodnik udaje się ze swoim psem do wskazanego przez sędziego miejsca, przyjmuje postawę wyjściową i odpina smycz. Następnie daje komendę do warowania i odchodzi bez oglądania się na odległość co najmniej 20 kroków w obrębie terenu egzaminu, nie zostawiając przy psie smyczy, ani jakiegokolwiek innego przedmiotu i staje spokojnie tyłem do psa w jego polu widzenia. Pies musi spokojnie leżeć do czasu, aż drugi pies nie wykona ćwiczeń 1-3 i niedozwolony jest jakikolwiek wpływ przewodnika na jego zachowanie. Na polecenie sędziego przewodnik wraca do swojego psa i staje z jego prawej strony. Na następną polecenie sędziego pies dostaje komendę "siad" i powinien wykonać ją szybko i dokładnie. Po czym pies jest zapinany na smycz.
- c) Ocena : Błędami są : niespokojne zachowanie przewodnika, ukrywana pomoc, niespokojne leżenie psa, zbyt wczesne podniesienie się do pozycji siedzącej lub wstanie przy dochodzeniu przewodnika. Jeżeli pies wstanie lub usiądzie, lecz nie opuści miejsca, w którym został, przyznaje się ocenę częściową. Jeżeli zostający pies oddali się od tego miejsca więcej jak 3 metry zanim drugi pies zakończy ćwiczenie nr 3, otrzymuje za swoje ćwiczenie 0 pkt.

IPO V - część C

ćwiczenie 1 :	osaczenie i oszczekanie	15 punktów
ćwiczenie 2 :	zatrzymanie pozoranta w czasie ucieczki	30 punktów
ćwiczenie 3 :	atak na przewodnika i psa	50 punktów
ćwiczenie 4 :	eskortowanie pozoranta do sędziego	5 punktów

razem : 100 punktów

Zasada ogólna :

Jeżeli nie jest to wyraźnie powiedziane inaczej, stosuje się zasady zawarte w części ogólnej obowiązującego regulaminu IPO 1-3. Nie daje się oceny TSB.

Komendę "do puszczenia" wolno dać we wszystkich ćwiczeniach obrończych tylko raz. Zasady oceny puszczenia przedstawiają się następująco :

	obniżenie oceny pkt
puszczenie z ociąganiem	0,5 – 3,0
puszczenie szybkie po pierwszej dodatk. komendzie	3,0
pierwsza dodatk. komenda, puszczenie z ociąganiem	3,5 – 6,0
puszczenie szybkie po drugiej dodatk. komendzie	6,0
druga dodatk. komenda puszczenie z ociąganiem	6,5 – 9,0
pies nie puszcza po drugiej dodatkowej komendzie	dyskwalifikacja

1. Osaczenie i oszczekanie :

- 15 pkt

a) Komendy : jedna "do rewirowania"

b) Wykonanie : Pozorant znajduje się w odległości ok. 20 kroków od psa i przewodnika, w kryjówce, tak, że jest dla psa niewidoczny. Na polecenie sędziego przewodnik odcina smycz i wysyła psa z komendą do rewirowania w kierunku kryjówki. Można użyć gestu. Pies musi osaczyć pozoranta aktywnie i uważnie,

oszczekując go intensywnie i nieprzerwanie. Psu nie wolno wskakiwać na pozoranta ani go chwytać. Po oszczekiwaniu przez ok. 20 sek., na znak sędziego, przewodnik podchodzi do psa i chwyta go za obrozę.

c) Ocena : Obniżają ją nie nieprzerwane, nie intensywne oszczekiwanie i nie napierające osaczenie. Przy zaczepianiu pozoranta np uderzaniu, wskakiwaniu, należy odjąć do 3 pkt, a przy silnym chwyceniu do 12 pkt. Jeżeli pies opuści pozoranta wychodząc naprzeciw podchodzącemu przewodnikowi, ocena za to ćwiczenie jest niedostateczna. Gdy pies nie zainteresuje się pozorantem, następuje przerwanie pracy w części C.

2. Zatrzymanie pozoranta w czasie ucieczki :

- 30 pkt

a) Komendy : jedna "do puszczenia"

b) Wykonanie : Podczas gdy przewodnik trzyma psa za obrozę, pozorant wychodzi z kryjówki i rozpoczyna ucieczkę. Na znak sędziego przewodnik uwalnia psa. Pies musi samodzielnie i skutecznie przerwać próbę ucieczki poprzez energiczny i silny chwyt. Może on chwycić pozoranta wyłącznie za rękaw. Na znak sędziego pozorant staje nieruchomo. Gdy tak się stanie, pies musi natychmiast puścić. Przewodnikowi wolno dać samodzielnie jedną komendę "do puszczenia" we właściwym momencie.

Jeżeli pies nie puści po pierwszej dozwolonej komendzie, przewodnik otrzymuje polecenia od sędziego do dania dwóch następnych komend. Jeżeli pies nie puści po trzeciej komendzie (jednej dozwolonej i dwóch dodatkowych) następuje dyskwalifikacja. W czasie puszczenia przewodnik musi stać spokojnie, bez wpływania na zachowanie psa. Po puszczeniu pies musi zostać przy pozorancie i pilnować go uważnie. Po okresie pilnowania przez ok. 20 sekund, na polecenie sędziego, przewodnik idzie do psa i chwyta go za obrozę.

c) Ocena : Obniża ją niewłaściwe wykonanie ważnych dla oceny elementów takich jak : Szybkie i energiczne zareagowanie na ucieczkę z dogonieniem i rzeczywistym zapobieżeniem ucieczce silnym chwytem. Chwyt pełny i spokojny aż do puszczenia. Uważne pilnowanie blisko pozoranta. Jeżeli pies nie pobiegnie lub nie zatrzyma ucieczki chwytem na dystansie ok. 20 kroków, następuje przerwanie pracy w części C.

3. Atak na przewodnika i psa :

- 50 pkt

a) Komendy : po jednej "do obrony", "puszczenia", "do nogi", "marszu przy nodze"

b) Wykonanie : Pies jest trzymany za obrozę, ale nie wolno go pobudzać. Na polecenie sędziego pozorant odchodzi normalnym krokiem od przewodnika z psem. Po zrobieniu ok. 20 kroków odwraca się i atakuje przewodnika i psa frontalnie wydając przepędzające okrzyki i wykonując groźące ruchy. Przewodnik uwalnia psa z komendą do obrony. Pies musi niezwłocznie odeprzeć atak poprzez energiczne i silne chwycenie pozoranta. Wolno mu chwycić jedynie rękaw ochronny. Przewodnikowi nie wolno opuścić miejsca, w którym stał. Na znak sędziego pozorant staje nieruchomo. Po zatrzymaniu się pozoranta pies musi natychmiast puścić. Przewodnik może samodzielnie dać we właściwym czasie jedną komendę do puszczenia.

Jeżeli pies nie puści po pierwszej dozwolonej komendzie, przewodnik dostaje od sędziego polecenia do dania dwóch dodatkowych komend do puszczenia. Jeżeli pies nie puści po tych komendach (jednej dozwolonej i dwóch dodatkowych) następuje dyskwalifikacja. W czasie dawania komend do puszczenia musi przewodnik stać spokojnie, bez wpływania na zachowanie psa.

Po puszczeniu pies musi zostać przy pozorancie i uważnie go pilnować. Na polecenie sędziego przewodnik udaje się najkrótszą drogą, normalnym krokiem do swojego psa i przywołuje go komendą do postawy wyjściowej. Po czym przewodnik zapina psa na smycz.

c) Ocena : Obniża ją niewłaściwe wykonanie ważnych dla niej elementów takich jak : Energiczna obrona z silnym chwytem, chwyt pełny i spokojny aż do puszczenia. Uważne pilnowanie blisko pozoranta.

Jeżeli pies opuści pozoranta w czasie pilnowania, lub przewodnik da psu komendę, by został przy pozorancie, ćwiczenie oceniane jest jako niedostateczne.

5. Eskortowanie pozoranta do sędziego

- 5 pkt

a) Komendy : jedna "do marszu przy nodze"

b) Wykonanie : Następuje teraz odprowadzenie pozoranta do sędziego na dystansie ok. 10 kroków. Dozwolona jest jedna komenda do marszu przy nodze. Pies musi iść z prawej strony pozoranta, aby znajdował się między nim a przewodnikiem. Musi on w czasie konwojowania uważnie obserwować pozoranta. Nie może jednak na niego napierać, wskakiwać lub go chwytać. Grupa ta zatrzymuje się przed sędzią i zgłasza zakończenie ćwiczeń w części C.

c) Ocena : Obniżają ją brak uważnego obserwowania pozoranta i niewłaściwy marsz przy nodze, nie na luźnej smyczy.

Uwaga :

Jest to ostateczna wersja regulaminu egzaminu poprzedzającego IPO 1 przyjęta przez Komisję Psów Użytkowych FCI w marcu 2006 r. i skierowana do władz FCI do zatwierdzenia jako egzamin uprawniający do wystawiania w klasie użytkowej na wystawach FCI i uzyskania tytułu Int. Champ. dla ras "wymagających egzaminu".

Regulamin ten został przyjęty przez Sekretariat Generalny FCI do stosowania.

W Związku Kynologicznym w Polsce obowiązuje on od 1 stycznia 2007 r. Zdanie tego egzaminu nie jest warunkiem do przystąpienia do egzaminu IPO 1.

Warunkiem do przystąpienia do tego egzaminu, tak jak i dla egzaminu IPO 1 jest zdany egzamin PT.